GLASILO

DELOVNEGA KOLEKTIVA LIP BLED

LETO VI. SOBOTA, 14. FEBRUAR 1976 Št. 2

Slovenia Bois

V decembru in začetku januarja smo na zborih in sestankih delavskih svetov obravnavali in sprejeli ustrezne sklepe za pristop našega podjetja v mešano družbo Slovenia Bois, Bangui, Centralnoafriška republika.

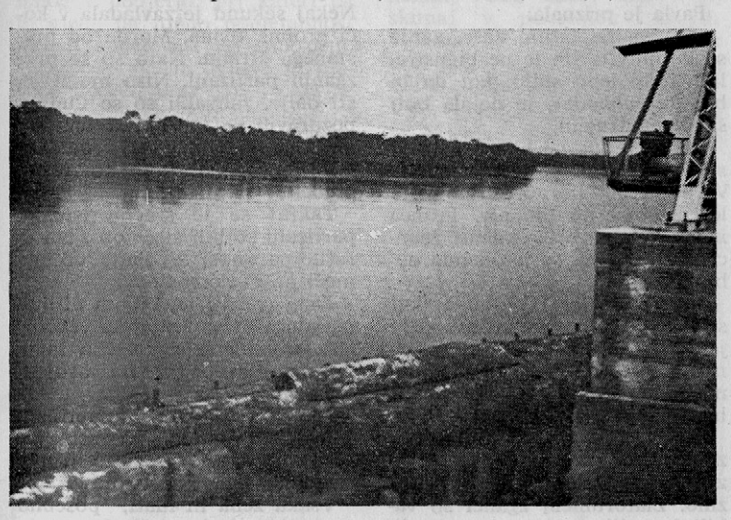

Pristanišče na reki Sanghi za nakladanje lesa

Slovenijales je organiziral podpisovanje odgovarjajočih pristopnih listin in ogled sečišča v sami Afriki, tako da smo predstavniki 21 delovnih organizacij in nekaj drugih potnikov odpotovali 13. 1. 1976 z Inexovim letalom z Brnika v Bangui.

Centralnoafriška republika leži v sredini Afrike, nekaj stopinj severno od ekvatorja in meji na jugu s Kongom, na vzhodu s Sudanom, na zahodu s Kamerunom in na severu z republiko Čad. Dežela je pretežno ravninska s precej velikimi rekami kot so Sangha, Ubangi in druge, to je del porečja reke Kongo in Čadskega jezera. Severni del države je pokrit pretežno s savanami, južni del pa s tropskimi gozdovi. CAR ima sedaj približno 2,200.000 prebivalcev, prevladujejo Bantu črnci in Sudanski črnci, nekaj Pigmejcev in nekaj tisoč belcev. Površina države je 620.000 km², torej je dva in polkrat večja od Jugoslavije. Glavno mesto je Bangui s približno 120.000 prebivalci. Državo vodi maršal Bokaso, ustanovljena je bila leta 1960, prej pa je bila francoska kolonija.

Slovenijales je leta 1970 na osnovi trgovinskega sporazuma med SFRJ in CAR podpisal konvencijo med vlado in podjetjem Slovenia Bois. V smislu te konvencije je vlada CAR dodelila podjetju Slovenia Bois koncesijo za izkoriščanje 400.000 ha gozda za dobo 15 let, ki je obnovljiva. Koncesija je bila dana pod pogojem, da Slovenijales vloži v naprave za eksploatacijo in predelavo 2 milijardi CAR frankov in da polovico predela na licu mesta, ostalo polovico pa lahko prosto izvozi v okroglem stanju. Že ob samem formiranju podjetja Slovenia Bois so sodelovali poleg Slovenijalesa še Javor Pivka, Novoles Novo mesto in Brest Cerknica.

Dogovorjene investicije po konvenciji zajemajo poleg investicije za eksploatacijo gozdov še izgradnjo žage s kapaciteto 25.000 m³ oblovine. Dodeljena gozdna koncesija leži na skrajnem jugozahodnem delu dežele v pokrajini Haute Sangha, na obeh bregovih reke Sanghe, ki se izliva v Kongo. Ves les, ki ga odpremljajo v Evropo, transportirajo na šlepih po reki Sangha in Kongo približno 800 km, nato pa še po ozkotirni železnici približno 600 km, da prispe do pristanišča Pointe Noire. Ti stroški predstavljajo 30 % prodajne cene lesa v afriškem pristanišču.

Vsa površina koncesije je bil nedotaknjen tropski pragozd, v katerem je izvršena inventarizacija 57 drevesnih vrst. Celotni gozdni fond znaša premo 22 milijonov kub. metrov lesne mase, prsnega premera čez 60 cm. Sedaj eksploatirajo le nekaj drevesnih vrst plemenitih mahagojcev, katerih celotna zaloga znaša okoli 3,5 milijona kub. metrov.

Podjetje je pričelo z eksploatacijo sredi leta 1971 in je dosedaj dobavilo v Koper in Sovjetsko Zvezo 41.000 kub. metrov hlodov in 650 kub. metrov žaganega lesa. Vrednost vseh dosedanjih izvršenih investicij v ceste (približno 250 km), gozdno mehanizacijo, letališče, žago, pristanišče, elektroagregat nove tovarniške hale, stanovanja za Slovence, črnsko vas s pribl. 70 hišami, šolo in ambulanto znaša približno 7,2 milijardi S din. Sedaj pa je nujno, da se čimprej realizira projekte za furnirnico in novo žago, tako da bo možno čimveč eksploatirati.

Kot sem že omenil, smo se 12. 1., nekaj pred polnočjo vkrcali na letalo DC 9 in 13. 1. ob 00.0 startali z Brnika in po vmesnih pristankih v Tripoliju in Fort Lamy pristali okoli 10. ure v Banguiju. Ko smo stopili iz letala, nas je oblil pot, saj je bilo enako kot bi stopil v sušilnico med navlaževanjem lesa. Počasi smo se na to privadili.

Slavnostno podpisovanje pristopnih listin je bilo že na sam dan prihoda v salonu hotela, kjer smo se nastanili ob 13. uri. Slavnostnemu podpisovanju so prisostvovali poleg predstavnikov delovnih organizacij še minister za gozdove g. Ange Patasse, minister za kooperacije ter plan g. Mokodopo in jugoslovanski ambasador Djavid Emini. Pred samim podpisovanjem sta imela kratka pozdravna govora najprej predsednik poslovodnega odbora SOZD Slovenijales tov. Razdevšek in nato g. Ange Patasse, po podpisu listin pa je govoril o pomenu tega akta tov. Janez Šter, generalni direktor Slovenijales — trgovina. Še isti dan v večernih urah nam je priredil ambasador naše ambasade v Bangui sprejem.

V naslednjih dneh pa smo si po skupinah ogledali sečišče v Bajangui. Sečišče je oddaljeno od glavnega mesta približno 400 kilometrov zračne linije. Za osebni prevoz uporablja Slovenia Bois svoje dvomotorno 8-sedežno letalo, ki leti iz glavnega mesta do sečišča približno 75 minut, po večini nad samo džunglo, kjer ni videti ne ceste, vasi ali jase, le sem in tja kakšno reči. Na letališču so nas pričakali naši fantje, ki vodijo tu razna dela. Popoldne smo si ogledali pristanišče za nakladanje na šlepe, žago s horizontalno hlodarko in nekaj mizarskimi stroji, elektroagregat, nove hale za furnirnico, skladiščno halo, stanovanja in jedilnico za Slovence in izredno zanimivo novo črnsko vas z novo šolo, lepo urbanizirano, vendar zaenkrat brez elektrike, ki so jo zgradili za delavce. Zaposlenih je približno 250 delavcev — domačinov.

Zvečer smo imeli na terasi jedilnice izredno prijeten in zanimiv razgovor s Slovenci, ki delajo in živijo tu v osrčju Afrike.

Naslednji dan pa smo si ogledali izgradnjo ceste v džungli in posek drevja. Neposredno ob cesti sta dva črnca posekala drevo sapeli, premera približno 130 cm, dolžine okoli 40 m. Za vse delo sta porabila približno 10 minut.

Po ogledu džungle smo se vrnili v bazo, počakali snemalca televizije, da sta se vrnila s plantaže kave, ki jo ima blizu sečišča Emona Ljubljana, nato smo se odpeljali z malim letalom v Bangui in ob 17. uri z Inexovim DC 9, ki nas je tu čakalo, domov.

Moji vtisi so prijetni, posebno pa sem impresioniran nad velikostjo celotnega projekta in pristopom k realizaciji zamisli ter zadovoljen, da smo Slovenci pokazali tako širino v sodelovanju z nerazvito deželo Afrike.

-jt

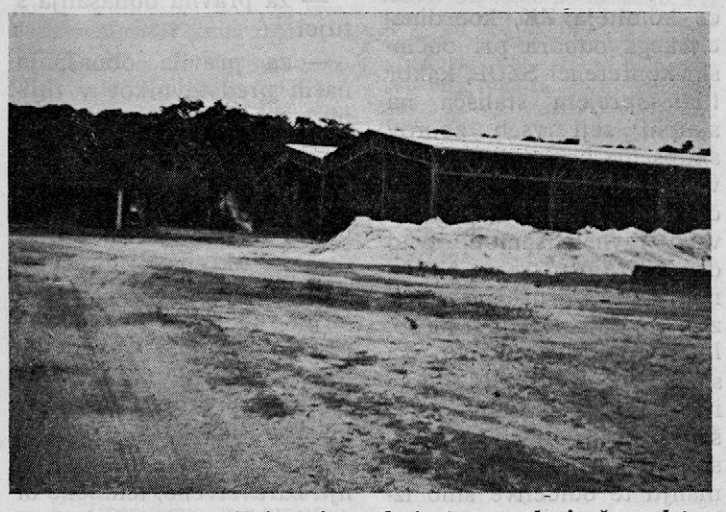

Industrijska cona v Bajangui, na levi strani sedanja žaga, letne kapacitete okrog 8.000 m³ oblovine, na desni pa nove hale za furnirnico in novo žago

Črnska vas, ki jo je zgradilo podjetje Slovenia Bois za svoje delavce

Pigmejska vas v neposredni bližini letališča v džungli v bazi Slovenijales

Ob dnevu žena

8. marcu

iskrene čestitke

Uredniški odbor

O družbeni samozaščiti ...

Zadnje čase so na raznih nivojih aktualni razgovori, posveti in ocene o neobhodnosti samozaščite našega samoupravnega družbenopolitičnega sistema ter varovanje družbenega in osebnega premoženja s pomočjo znanja in zavesti. Torej samozaščita pomeni, da je človek hkrati objekt in subjekt varovanja pridobitev narodnoosvobodilnih vrednot, kakor tudi vrednost povojne izgradnje naše domovine. Ob tem pa je uvodoma potrebno poudariti, da je naša poglavitna naloga na tem področju ustvarjati take razmere, da bo ta odločna opredelitev delovnih ljudi in občanov postala neposreden dejavnik obrambe in zaščite.

V skladu s temi opredeljenimi izhodišči, ki izhajajo iz določil ustave SFRJ in ustave SR Slovenije, kakor tudi dokumentov organov Zveze komunistov, je bil na nivoju Skupščine občine imenovan poseben koordinacijski odbor, ki naj bi spremljal, vspodbujal in us-

(Nadaljevanje na 2. strani)

O družbeni samozaščiti ...

(Nadaljevanje s 1. strani)

merjal delo na tem področju. Po začetnih organizacijskih težavah je le-ta začel s svojim delom in izhajajoč iz načela, da je »sovražnik močan, če mu sami dajemo priložnost za akcijo«, ocenil družbenopolitične razmere ter sprejel napotke za nadaljnje delo. Pri delu tega organa so bile dobrodošle ocene, aktivnosti in smernice komiteja ZK, koordinacijskega odbora pri občinski konferenci SZDL, kakor tudi sprejeta stališča na skupni seji vseh zborov skupščine občine dne 5. novembra 1975. Skupščina občine priporoča, da se na vseh ravneh samoupravno organizirajo ustrezni posebni organi za družbeno samozaščito, da se vsebina in oblike normativno uredi, da se načrtno ocenjujejo in razrešujejo vsa aktualna vprašanja, ki zagotavljajo večjo stopnjo varnosti. Pri sprejemanju te odločitve smo izhajali iz potrebe po samoupravnem organiziranju varovanja družbenopolitičnega sistema in premoženja in ocen, da je bila naša varnost neštetokrat ogrožena, ker smo se oddaljili od principov in interesov delavskega razreda ter nismo realno ocenjevali nevarnosti, ki čakajo nosilce samoupravne socialistične graditve v naši državi.

Za odpravo vzrokov te ogroženosti imamo organiziran samoupravni mehanizem pa tudi posebne institucije (sodišča, tožilstva, milica, UJV, inšpekcije itd.). Toda naša pozornost mora biti bolj usmerjena na samoupravno organiziranje varnosti. Pri tem ne smemo enačiti naloge organov za SLO z nalogami organov za SLO z nalogami organov za družbeno samozaščito. Saj pod doktrino splošnega ljudskega odpora razumemo organiziran odpor vsega prebivalstva in sredstev za primer ogroženosti. Da bi bil ta odpor učinkovit smo se ustrezno organizirali, tudi v večjih delovnih organizacijah in vseh krajevnih skupnostih. Samozaščita pa ni le priprava na določeno situacijo (okupacijo, vojno), ampak je sodelovanje vseh v boju proti vsem oblikam družbeno škodljivega in sovražnega delovanja, proti vsem oblikam napada na integriteto človeka ter njegovo in družbeno premoženje v mirnodopskem času. Merilo stopnje samozaščitne zavesti delovnih ljudi pa je kako se obnašajo in kako v določenih situacijah, ki so jim izpostavljeni, reagirajo.

Dosedanja praksa je potrdila potrebo, da se neprestano usposabljamo za razumevanje in razvijanje sistema socialističnega samoupravljanja na vseh področjih in zanikamo potrebo, da naj samoupravne odnose ščiti le država in idejnopolitična avtoriteta ZK. Delavski razred samoupravno organiziran in usmerjen po Zvezi komunistov je subjekt za zavarovanje pridobitve socialistične revolucije. Zato mora v sleherni delovni organizaciji poskrbeti:

— za pravilo o opravljanju službe zavarovanja

— za pravila o čuvanju državne, vojaške in poslovne skrivnosti

— za pravila obnašanja s tujci

— za pravila obnašanja naših predstavnikov v tujini

— za pravila o obrambi, čuvanju in poslovanju z gotovino in drugimi vrednostnimi papirji

— za ukrepe preprečevanja gospodarskega kriminala, zlorab poslovne morale, podkupovanja, neprijavljanja kaznivih dejanj, ki kršijo samoupravne pravice delovnega človeka

— za ukrepe o zagotavljanju zdravstvene, tehnične in proti požarne varnosti

— za pravila, ki zadevajo transportna sredstva

— za pravila obnašanja odgovornih oseb

— za pravila o odnosu do oseb, ki iz družbenopolitičnih in moralnopolitičnih lastnosti pomenijo potencialno nevarnost in skrenitev na nesamoupravna pota

— za kadrovske ukrepe za vodilna, vodstvena in druga delovna mesta (predstavniki v tujini, varnostnik, čuvaj)

Posebni organi (samoupravna delavska kontrola, odbor za družbeno samozaščito itd.) in odgovorne osebe (člani ZK, vodilne osebe), morajo v delovni organizaciji odgovorno reagirati, če zaznajo splošno nezadovoljstvo, sovražne parole, vznemirljive ali alarmantne pojave, ugotoviti njihov izvod, izreči politično oceno in kritiko. Po potrebi lahko k razreševanju povabijo tudi profesionalne inštitucije, ki bodo primerno ukrepali.

S tem prispevkom koordinacijski odbor za uresničevanje družbene zamozaščite v občini Radovljica želi osvetliti pomen tega delovanja, obenem prikazati nekatere naloge posebnih organov na ravni TOZD oz. OZD, ki so jih bili samoupravni organi dolžni ustanoviti. Poglobljena razprava pa bo potekala v bližnji prihodnosti na posebnem seminarju.

Predsednik odbora:
Matija Markelj

V Rovtih

8. marec — praznik žena, mater in deklet. To so trenutki, ko jim izkažemo nekaj več pozornosti s toplo besedo, s stiskom roke ali darilom. S tem jim povemo, da jih vendarle spoštujemo in jih imamo radi. To ni čisto navaden dan. Tedaj se matere veselijo z otroci, žene sprejemajo voščilo od svojih mož in dekletom voščijo fantje in prijatelji.

Tedaj se marsikatera mati ali žena spomni na preteklost, tudi na tista leta, ko je divjala v naših krajih vojna, kateri ni hotelo biti ne konca, ne kraja.

Zgodba, o kateri pripovedujem, je resnična, tako jo je doživela in opisala moja mati.

V letu 1941 je moja mama kakor služkinja delala na neki bogati kmetiji v okolici Bleda. 25 let ji je bilo, prav toliko kot jih imam sedaj jaz. Mladost in vojna ,dva pojma, ki gresta težko skupaj. Vlekli so se težki dnevi, polni skrbi in nerešenih vprašanj: »Kaj bo prinesel jutrišnji dan? Ali bo kdaj mir in svoboda?«

Moja mati je sodelovala s partizani, ki so se že v letu 1941 bojevali po Jelovici. Pomagala je kot druge žene in dekleta, nosila je hrano, obutev in tudi strelivo v partizanske postojanke in baze, katere so jih prvi partizani napravili v temnih hostah in to na takih krajih, ki jih niso mogli fašisti doseči. Bila je pogumna, vesela, imela je mnogo volje, da po svojih močeh pomaga našim partizanom. Včasih nam pripoveduje, da jo je bilo kar precej strah, ko se je srečala z »zeleno čelado« (tako je imenovala okupatorja). Vendar kaj moreš, ne smeš se izdati, niti najmanj jim ne smeš pokazati strah, ki včasih precej zleze v kosti.

Eno izmed zelo zanimivih doživetij je prav gotovo Zgodba iz Čudnovega rovta, ki se je zgodila poleti v letu 1941, na Jelovici. Bil je topel in soparen dan v avgustu. Gospodar Čuden je ukazal služkinij Pavli (tako je ime moji materi), naj zgodaj zjutraj nese hrano na Čudnov rovt, da bodo v nekaj dneh pospravili seno v rovtu in bodo tudi tam prenočevali. Nekdo je moral poskrbeti za hrano.

Pavla se je že v ranem jutru odpravila z velikim jerbasom na glavi skozi vas proti Savskemu mostu. V jerbasu, ki je imel dvojno dno, pa je skrbno skrito nesla nekaj sanitetnega materiala in zdravil partizanom. Vse je bilo domenjeno z vaškim obveščevalcem Jožetom. Vse je vedela, kaj je treba storiti, da bodo pravočasno in varno dobili partizani.

Ko se je bližala mostu, je zagledala nemško patruljo, ki je korakala za mostom. »Ali se jim bom zdela sumljiva? Izdala pa ne bom niti besede, naj se zgodi karkoli.« Takšne in podobne misli so ji rojile po glavi. Nemec, zelo mlad in visoke postave, je stopil proti Pavli. S kretnjo ji je ukazal, naj jerbas postavi takoj na tla. Počasi je jerbas postavila na tla, kot bi se bala, da bi kaj stresla iz njega. Premagala je strah, ker je vedela, da se ne sme izdati niti z najmanjšo kretnjo. Nemško ni znala, zato je mlad Nemec poklical domačina, ki ga mati ni poznala. Ta jo je vprašal, kaj ima v jerbasu. Brez premisleka je odgovorila:

»Svojemu gospodarju Čudnu nesem hrano v rovt.«

Nemec je spet rekel nekaj po nemško. Prevedel je domačin.

»Ne verjamemo ti, baba. Lažeš!«

Pavla pa je hladno odgovorila: »Če mislite, da lažem, pa me kar ubijte, tu sem! Saj drugega tako ne znate«.

Takšen odgovor niso pričakovali. Mlad Nemec je grobo rekel:

»Gut, aber morgen es wir nich so!«

Pavla je spet zadela jerbas na glavo in se oddahnila šele, ko je bila pri prvi smreki onkraj Savskega mostu.

Pot navkreber je dobro poznala, eno uro in pol hoda je bilo do rovt. Spotoma je nabrala nekaj jurčkov, saj je vedela, da bodo še prav prišli gori v Rovtih, kjer je treba dosti delati po ves dan. Sonce je že vstalo izza gora, ko je prispela v Čudnov rovt. Trava je pokošena ležala naokoli, pod grmovjem, pod smrekami in pod bukovjem. Napovedovalo se je veliko dela za ves dan.

Vendar pa ni bila povsem zadovoljna, saj Čudna, dveh hlapcev — Janeza in Matevža ter tete France ni bilo nikjer videti. Kot da so vsi nekam izginili. Potem, ko je jerbas odložila na prag, je odpahnila lesena vrata pri koči .Ostrmela je:

»Kaj pa je zdaj to?« je rekla glasno. Na senu so spali partizani. Kakih 10 jih je moralo biti. Mirno so spali, na obrazih se jim je poznalo, da se že dolgo niso naspali. Puške so jim počivale ob rokah. Počasi je zapahnila vrata za sabo in šla po klancu navzgor iskat Čudna in ostale. Kmalu jih je našla. Matevž in Janez sta še kosila zadnoj travo, Franca in gospodar Čuden pa sta se ravno odpravljala proti koči.

Pavla je začudeno vprašala:

»Ja, kaj pa imaš v koči? Ali se ne zavedaš nevarnosti?«

»Potiho, vsaka smreka ima svoje uho. Pavla, pa saj držiš z našimi. Najedli se bodo, pa bodo šli.«

Pavla je priznala:

»Saj se ne bojim zase, zanje se bojim. Da jih le ne bi ustrelili. Tako lepo spijo, kot da bi bila že svoboda«, je dejala bolj sebi kot drugim.

Čuden je ukazal hlapcema, naj se odpravita proti koči. Odšli so. V koči je bilo mirno, slišalo se je le enakomerno dihanje. Franca in Pavla sta začeli kuhati žgance, tudi spečim se je obetala dobra pojedina.

Pavla bi skoraj pozabila, kaj skriva še vedno v jerbasu. Brž je matreial, namenjen partizanom presula v vrečo in jo nesla na domenjeno mesto. To pa ni bilo daleč od Čudnove koče.

Ko se je vrnila, so bili partizani že prebujeni. Zaspano so zrli v domačine in v vablijvo južino. Zlatorumeni žganci so vabili iz velikega lonca na ognjišču. Počasi se jim je razvezal jezik, ko sta jim Francka in Pavla tako razdelili, da so vsi dobili dobro porcijo.

Komaj so začeli zajemati z žlicami iz ponev, so zaslišali, da po poti navzgor nekdo prihaja, slišati je bilo kamenje, kakor bi se nekomu zelo mudilo. Čuden se je takoj spomnil, da to ni žival. Šepnil je partizanom: »Poskrijte se, takoj!«

Skrili so se za velik kup sena, ki je ležal v koči. Pravi čas so zasiutili nevarnost. Patrulja »zelenih čelad« se je bližala koči. Gospodar Čuden se je naredil, kot da nič ni. Z glavnim gestapovcem pa je spregovoril nekaj besed v nemščini.

Vprašali so, če je kaj banditov tod okoli. Pavla je samo poslušala s širokoodprtimi očmi, rekla pa ničesar. Bala se je za »naše«, ki so komaj zadrževali dih v senu.

Čuden je na vprašanje, če je kaj partizanov tod okoli odgovoril brezbrižno :

»Menda jih bo že nekaj, tako pravijo. Ampak jaz še nobenega nisem videl. Jaz sem samo kmet in skrbim za svojo kmetijo in zdaj pa spravljamo seno iz rovt.«

Nemci so bili očitno zadovoljni z odgovorom, potem, ko so z visoko dvignjenimi rokami pozdravili Hitlerja, so odgomazeli dalje in se izgubili med smreke. Nekaj sekund je zavladala v koči grobna tišina. Morda od prestanega strahu. Nato so se prvi zganili partizani. Niso mogli jesti dalje, zahvalili so se Čudnu, pozdravili so in Janezu ter Matevžu svetovali, naj odideta z njimi. Toda za tako resno odločitev še nista bila.

Takrat se je srečno izteklo, partizani so bili sicer ob žgance, rešili pa so si življenje ob pomoči naših domačinov.

Tista težka leta, ki jim ni bilo ne konca in ne kraja, so vendarle minila in se zaključila tako, da smo svobodni na svojem ozemlju.

Te dni slavimo materinski dan — 8. marec, pa sem se spomnila na mojo mamo in njena mlada leta med vojno.

Vsaka žena in mati, posebno pa še tista, ki je preživela zadnjo vojno, čuva v sebi marsikateri grenak spomin. Res je: za njimi je vojna .Danes praznujemo Dan žena v miru in gotovo, da si želimo, da bi matere, žene in dekleta vesele prazonvale svoj dan.

Jana BERAVS

Volilna konferenca OOZK skupne službe LIP Bled

Volilna konferenca OOZK Skupne službe LIP Bled je bila sklicana 17. 1. 1976. Konference se je udeležil poleg članov ZK tudi sekretar občinske konference ZKS Radovljica tov. Jože Bohinc.

Konferenca je potekala z dnevnim redom:

— izvolitev organov konference
— poročilo sekretarja o aktivnosti in družbenopolitičnih razmerah
— poročilo izvajanja stabilizacijskih programov
— razprava
— volitve organov
— program dela v prihodnje
— razprava in razno

Po izvolitvi organov konference je podal poročilo sekretar OOZK.

OOZK Skupne službe je v tem dveletnem mandatnem obdobju delovala predvsem po akcijskem programu ZKS Radovljice in akcijskem programu, ki si ga je OOZK sama pripravila.

Vsega začrtanega dela nismo opravili, zato nas čaka delo v prihodnje.

Vsekakor bo treba v prihodnje več sodelovanja z ostalimi družbenopolitičnimi organi, zlasti pa še s sindikatom. Kako bomo delali v prihodnje in kakšni bodo rezultati dela ZK našega aktiva, se bodo kazali rezultati zlasti v sindikatu.

Ena od bistvenih nalog v prihodnje je tudi povečati vpliv ZK v vseh sredinah delovne organizacije. To se pravi, obvladati položaj razmer in situacijo podjetja ni samo stvar naših strokovnih in tehničnih služb, pač pa tudi članov ZK. Prav gotovo bo sodelovanje še večje, če bodo člani ZK in ostali delavci v podjetju zadosti informirani o določenih odločitvah naših strokovnih in tehničnih služb.

Ena od nalog ZK je še, da krepi svoje vrste in sistematsko sprejema nove člane v ZKJ in da jim obenem nudi tudi strokovno pomoč.

Naloga OOZK Skupne službe bo v prihodnje tudi organizirati mladinsko organizacijo in še naprej krepiti kulturne dobrine delovnega človeka.

Volitve so bile na konferenci javne in izvoljen je bil sekretariat v sestavi: Lavrič Jože, Robič Ivan, Jirasek Zvonko, Palhartinger Angelca, Popovič Marija, Primožič Drago in Kraigher Ciril.

Sekretarja OOZK Skupne službe bo sekretariat izvolil na prvi seji sekretariata.

Aktiv je nato izvolil še dva predstavnika v Svet ZK LIP Bled, to pa sta tov. Lavrič Jože in namestnik tov. Repe Jaka.

Aktiv je izvolil tudi predstavnika v Svet ZK SOZD GLG, izvoljen pa je bil tov. Prevc Edvard.

Tov. Jože Bohinc, sekretar občinskega komiteja Radovljica je poudaril zlasti na organizacijski krepitvi kot vodilni sili našega razvoja in predvsem organizacije ZK v sindikatu. Poudaril je še, da se morajo člani in zlasti novo sprejeti člani ZK idejnopolitično nenehno usposabljati, da bodo lahko informirali tudi druge člane v kolektivu.

OOZK Skupne službe je na volilni konferenci sprejela z določenimi popravki tudi »Poslovnik« SVETA ZK LIP Bled.

Konferenca je potekala v delovnem vzdušju in lahko rečem, da je bila dobro vodena in pripravljena.

Vrednotenje dela

Vedno bolj ugotavljamo, da ocenjevanje delovnih mest s kagorizacijo ni najboljše. Razlika med delovnimi mesti je lahko zemajhna, zato je razporejanje v eno oziroma drugo kategorijo precej težavno. Pogostokrat slišimo, da je razlika za eno kategorijo prevelika, da pa bi za pol kategorije nekako šlo.

Pri ocenitvi delovnih mest je treba upoštevati tudi večjo oziroma manjšo odgovornost dela, večji oziroma manjši fizični napor, zahtevano prakso in izobrazbo, prav tako pa tudi to, da so nekatera delovna mesta izpostavljena mrazu, dežju, ropotu, prahu in drugim neprilikam. Vse te in še druge pogoje, zahtevane pri posameznem delovnem mestu pa bo mogoče analizirati in oceniti le z dosledno analitično oceno.

Vrednotenje dela oziroma posameznih delovnih mest je ena najtežjih in najodgovornejših nalog v podjetju, pri kateri pa bi glede na njeno pomembnost morali sodelovati vsi zaposleni. Idealno pravične delitve ni mogoče doseči, prav gotovo pa se ji skušamo čimbolj približati. S samo postavitvijo ocene določenega delovnega mesta, ki naj predstavlja osnovo za delavčev osebni dohodek pa ne moremo biti zadovoljni. V bodoče bi morali bolj paziti na spremembe delovnih pogojev pri posameznem delovnem mestu. Le-te bi morali sproti ugotavljati in delovna mesta ponovno ocenjevati.

Plačevanje po času postaja nepomembno. Plačevanje po učinku pa se odvija v dveh smereh:

— doseženi čas

— po komadih ali drugih merskih enotah.

Vzporedno s tem načinom nagrajevanja se je razvil velik presežek proizvodnje. Ne smemo pa pozabiti stimulacije na širšem področju. Poleg osebnega dohodka je važna tudi splošna skrb za delavce, gradnja stanovanj, rekreacija in podobno. Ekonomski uspeh posameznikov je težko meriti, ker ne vemo, do kam naj posameznik odgovarja za nek izdelek. Dobro viden pa je ekonomski uspeh v posameznih oddelkih, TOZD kakor tudi v DO skupaj v povečanih skladih. Skladnost v nagrajevanju pa je tudi pogoj zadovoljstva zaposlenih v podjetju.

Pri neki analizi nagrajevanja je Norman Mayer takole iskal najboljši način:

	MOTIVACIJA	ETIČNA VREDNOST	POMANJKLJIVOST	KOGA FAVORIZIRA
PLAČANJE PO UČINKU	POVEČANJE PROIZVODNJE ⊕	POUDARJA INDIVIDUALNE RAZLIKE ⊕	POVZROČA NEGOTOVOST ⊖	SPOSOBNE IN PRIZADEVNE DELAVCE ⊕
PLAČANJE PO ČASU	PRIHAJANJE NA DELO	IZENAČUJE ZASLUŽKE	REZULTATE POSAMEZNIKOV NE PRIZNAVA	PODPOVPREČNE PO DELOVNIH REZULTATIH
PLAČANJE PO LETIH SLUŽBE	DOLG DELOVNI STAŽ	SIGURNOST NAPREDOVANJA	DISKRIMINIRA MLADE DELAVCE	DELAVCE Z DOLGIM DELOVNIM STAŽEM
PLAČANJE PO POTREBAH	DOBOVORNOST DO DELA	IZENAČEVANJE STANDARDA	NEPOSREDNA MOTIVACIJA PREKO ZAVESTI	DELAVCE S STEVILNIMI DRUŽINAMI

Med seboj je treba združevati čimveč dobrih lastnosti, ali pa take, ki se med seboj uničujejo.

Zelo pogosta metoda ocenjevanja delovnih mest je analitična, točkovna metoda, ki pa je precej komplicirana na stopnje (kategorizacijo po zahtevah).

Tu upoštevamo štiri standardne grupe zahtev:

— storilnost
— odgovornost
— napor
— vpliv delovnega okolja

Te zopet analiziramo in poiščemo nove možne zahteve kot npr.: strokovnost:

šolska izobrazba
— delovne izkušnje
— spretnost
— znanje tujih jezikov
— sposobnost za vodstvo itd.

Pogoj dobre ocenitve je predhoden dober opis delovnega mesta. Ta opis pa ni enkraten. Spremembe je treba spremljati ter spremeniti opis, če se menjajo delovni pogoji.

Prav zato je učinek dela treba vedno točno izmeriti.

Ocenjevanje opravi skupina ljudi z osebnimi kvalitetami in sposobnostjo. Sodelovati pa mora čimveč delavcev — čim širši krog. Ocenjujemo vedno samo zahteve na delovnem mestu, ne pa kdo tam dela. Delavec naj z novo ocenitvijo ne zasluži manj kot doslej.

TAND

Človek in njegova toplotna zaščita

Kako se obvarovati pred mrazom in obdržati svojo telesno temperaturo? To vprašanje je staro toliko kot je staro bivanje človeka na zemlji. Reševal ga je že pračlovek, ki se je pred mrazom zatekel v skalnato votlino. Od takrat je moralo preteči več tisoč let, vendar to vprašanje še vedno ni v celoti rešeno. Danes, ko živimo v času supertehnike, se s tem vprašanjem še vedno srečujemo.

Človek je kakor vsi sesalci toplotno bitje. Njegova telesna konstrukcija mu omogoča, da ohranja svojo telesno temperaturo 37° C konstantno in popolnoma odvisno od okolice, ki ga obdaja. V človeku samem se namreč dogajajo nenehno določeni izgorevalni procesi. Pri tem nastala energija je posledica vdihanega zraka oz. hrane. Na ta način dosežena toplota zahteva pri zunanji temperaturi zraka 20°—25° C približno 100 kcal. Ta številka se pri nižji temperaturi še poveča.

Človekovo telo oddaja proizvedeno toploto na več načinov:

— s toplotnim zarčenjem: oddajanjem toplote s površine kože na ploskve, ki nas obdajajo

— s konvekcijo: oddajanjem toplote s površine kože na znak okolice

— z izparevanjem: oddajanje toplote s površine kože v obliki vode

— z dihanjem.

Človekov cirkulacijski sistem prekrvavitve prevzame funkcijo enakomerne porazdelitve proizvedene toplote po celem telesu. Da doseže toplota bolj oddaljene dele telesa kot so recimo prsti, se jo določen del porabi že pri »transportu«. V človekovi koži se giblje temperatura od 32 do 33° C. Medtem ko je površina kože pri zdravem človeku okrog 26° C. Zelo nizke zunanje temperature povzročajo zoženje pretoka krvi pod kožo. Posledica tega je slabša oz. manjša prekrvavitev in s tem tudi manjša temperatura človekove kožne površine. Človeka zebe, kar je vzrok za njegovo slabo počutje in nezadovoljstvo. Tu pa se tudi prične vprašanje, kako najbolje toplotno zaščititi človeka oz. preprečiti, da bi le-ta ne izgubljal preveč svoje telesne temperature. Norme, ki vplivajo na človekovo dobro počutje, ne smejo biti prekoračene. Te norme pa so pravzaprav prostori, v katerih se človek giblje oz. živi. Če govorimo o prostoru, v katerem človek živi, imamo v vidu v glavnem le zunanji izgled, barvo in svetlobo tega prostora. Pri tem pa ne smemo pozabiti, da je od vsega tega za zdravo življenje bolj važna temperatura tega človekovega bivalnega prostora. Ta temperatura pa je pravzaprav sinteza dveh komponent: temperature zraka prostora in temperature zidnih površin v prostoru. Obe temperaturi morata biti v zvezi z relativno vlago tako uravnane, da jih motnje, kot so prepih, mraz, vročina itd. bistveno ne spremenijo.

Navzočnost človeka ob steni zidu, ki ima prenizko temperaturo, povzroči, da človekovo telo oddaja večjo količino toplote, kar ima za posledico slabo človekovo počutje. Prav tako nas do istega rezultata privede prevelika temperatura zraka v prostoru npr.: čez 25° C, ker ima ta posledico, da naše telo ne more več racionalno oddajati svoje lastne toplote in nastane nevarnost znojenja.

Oba ekstremna primera kažeta na to, da je potrebno za dobro in zdravo počutje v prostoru najti kompromis med temperaturo zraka in temperaturo zidnih površin oz. sten. Zaželjeno je, da bi bile te temperature med sabo nekje blizu. To pa lahko dosežemo samo z dobro izolacijo zunanjih zidov, kar bo imelo za posledico višje tekmperature notranjih zidnih površin oz. sten. Znanstvene preiskave so pokazale, da človek v prostoru čuti oz. zaznava temperaturo, ki odgovarja aritmetični sredini temperature zraka in temperature zidnih površin. Ta temperatura, ki jo torej človek čuti, naj bi se v prostoru gibala od 19—21° C. Če je torej temperatura zraka v prostoru 22° C, je lahko najmanjša temperatura notranje zidne površine 16° C, da tako dosežemo srednjo vrednost dopustne temperature 19° C oz. temperaturo, ki človekovemu telesu najbolj ustreza. Kot važno pravilo velja omeniti, da je ob optimalnih pogojih vsota temperature zraka in temperature stenskih površin v prostoru enaka človekovi telesni temperaturi:

temp. zraka v prostoru	20° C
+ temp. stenskih površin	17° C
= človekova telesna temp.	37° C

Na vprašanje, kako obdržati svojo telesno temperaturo oz. toploto gleda danes človek tudi iz ekonomskega stališča. Če je pračloveka zeblo, si je zakuril ogenj. Drva kot edini takratni vir pa so bila zastonj. Če pa hoče današnji človek zakuriti ogenj, da ga ne bo zeblo, je to že povezano s stroški oz. denarjem.

Energetski materiali: drva, premog, nafta, s katerimi si je ustvarjal in ohranjal toploto v svojem stanovanju, niso poceni in njihova cena še nenehoma raste. Prav tako je moralo leta 1973 priti do energetske krize, da so se ljudje končno zavedali, da so zaloge teh energetskih virov oz. goriv končne in da moramo tudi iz tega stališča stremeti za njihovo smotrno izkoriščanje.

Če govorimo o smotrnem izkoriščanju energetskih materialov, mislimo istočasno tudi na manjše onesnaževanje okolja oz. narave, za katero je človeštvo spoznalo, da je tudi končno in da ga lahko s preveliko uporabo energetskih materialov toliko onesnažimo, da bi bil to tako njen kot človekov konec.

Ena od rešitev je torej najti takšne izolacijske materiale v človekovem bivališču oz. zgradbi, v kateri naj bi človek bival, da bo zadoščeno vsem fizikalnim, ekonomskim in varnostnim zahtevam oz. pogojem.

Pri iskanju izolativnosti oz. izolacijskih materialov se poraja istočasno nov problem, kje izolirati steno, ki ločuje človeka od zunanjega okolja. Glede tega, ali izvesti izolacijo na zunanji strani stene oz. zidu ali notranji strani so mnenja strokovnjakov deljena. Tisti, ki zagovarjajo, naj se izolacija izvede na notranji strani zidu hiše, trdijo, da je to smotrneje in da tako človek svoje bivalne prostore ogreje hitreje kot bi jih sicer, če bi bila toplotna izolacija izvedena na zunanji strani zidu. To je sicer res. Prav tako pa je tudi res, da se ti prostori, ko prenehamo kuriti, tudi hitreje ohladijo, ker stene vsled izoalcije na notranji strani niso sposobne toplote akomulirati oz. jo kasneje oddajati nazaj v bivalni prostor. To pa je možno, če je toplotna izolacija izvedena na zunanji strani zidu.

Če govorimo o toplotno-izolacijskih gradbenih materialih, mislimo pri tem tudi na naše iso-span zidake, ki jih po nemški licenci LIP Bled že nekaj let izdeluje. Vsi ekonomski in fizikalni izračuni govorijo v prid temu gradbenemu materialu, posebno še zato, ker ima za osnovo les, ki je človeku nekje najbližji. Iso-span zidak je po svojih toplotno-izolacijskih sposobnostih v bistvu kompromis med zunanjo in notranjo izolacijo zidu, saj s svojo konstrukcijo zajame tako eno kot drugo. Če vzamemo za primerjavo iso-span napram drugim toplotno-izolacijskim gradbenim materialom, potem je potrebno omeniti faktor — K. Imenujemo ga toplotno-prevodnostni koeficient. Ta nam pove kakšno toplotno-prevodniške lastnosti ima določen material.

Čim manjši je njegov faktor — K, tem boljše so njegove topoltno-izolacijske sposobnosti. Z drugimi besedami povedano, stanovanje, ki bo grajeno z materialom, ki ima nižji — K faktor, bo omogočilo, da bo pozimi v stanovanju bolj toplo, poleti pa bolj hladno.

Primerjave K — faktorjev:

ISO-SPAN, 24 cm:	0,90
mrežasta (modularna) opeka, 29 cm:	1,20
keramzitna opeka, 29 cm:	1,05
polna zidna opeka, 38 cm:	1,10

Iz teh podatkov je razvidno, da ni vseeno za kakšen toplotno-izolacijski material se odločimo pri gradnji stanovanja oz. hiše.

Prav tako je razvidno, da so debeline omenjenih toplotno-izolacijskih materialov različne. Zavisijo pač od toplotno-izolacijskih lastnosti posameznega materiala. Čim slabše so le-te, tem večja je širina zidu, če hočemo doseči kolikortoliko dober K — faktor oz. toplotno izolacijo. Pri tem pa kaj hitro opazimo, da se nam z večanjem debeline zidu prostornina koristnega bivalnega prostora manjša. Za m² koristne površine pa danes stane okoli 5000—6000 N din. Če pogledamo še cenovno primerjavo zgoraj omenjenih toplotno-izolacijskih materialov:

1 m² zidu:

iso-span, 24 cm	251,00 din
mrežaste opeke ,29 cm	357,00 din
polna opeka, 38 cm	556,00 din

Ugotovimo, da dobimo pravzaprav za veliko denarja malo muzike. Pri tem pa še sploh nismo omenili stroškov za ogrevanje bivalnih prostorov, ki so pri slabših toplotno-izolacijskih materialih toliko večji. Saj se poveča tako količina potrebnega goriva, kot čas kurjenja oz. ogrevanja. S tem pa se veča tudi onesnaževanje zraka in narave, ki nas obdaja. Žal pa še pri nas nimamo popolnoma uzakonjene zahteve po toplotni zaščiti, ki ima kakor smo videli iz prejšnjih razglabljanj svoj vpliv tudi na varstvo okolja. Dejstvo pa je, da bomo le z dobrimi izolacijskimi materiali dobro varovali in ščitili človekovo toploto. Tu pa je LIP Bled na najboljši poti.

Dobran Ribič

V petek, dne 30. I. 1976 je bil v festivalni dvorani na Bledu zbor komunistov občine Radovljica. Na zboru je govoril sekretar izvršnega komiteja predsedstva CK ZKS tov. Franc Šetinc.

Sprejeti so bili novi člani v ZKJ, v kulturnem programu pa sta nastopala komorni moški pevski zbor Stane Žagar iz Krope in harmonikarski orkester glasbene šole iz Radovljice.

Ob tej priložnosti so podelili priznanja tistim članom ZKJ, ki že več kot 30 let delajo v članstvu ZK. Podeljenih je bilo 176 priznanj med njimi so bili tudi trije člani našega kolektiva:

tov. Prevc Edvard je član ZKJ od leta 1944
tov. Robič Janez je član ZKJ od leta 1944
tov. Iskra Stanko je član ZKJ od leta 1945

Vsem trem dobitnikom visokih priznanj za dolgoletno delo v ZKJ iskeno čestita OO ZK skupne službe LIP Bled.

Kmalu bo nov sporazum o varstvu pri delu v delovni organizaciji

Sporazumevanje je nova oblika urejevanja medsebojnih odnosov v delovni organizaciji in izven nje.

Samoupravni sporazum o združitvi v delovno organizacijo LIP — lesna industrija Bled v V. poglavju določa skupne posle, ki jih bomo opravljali, med njimi tudi varstvo pri delu.

Skladno s tem določilom smo pripravili osnutek samoupravnega sporazuma o varstvu pri delu v združenem delu.

Zakonitost tega sporazuma je povzeta iz Republiškega zakona o varstvu pri delu, v javno obravnavo pa bo dan v mesecu februarju 1976.

Sporazum bo zamenjal dosedanji »Pravilnik o varstvu pri delu«, ki je v veljavi od leta 1968, sestavni del sporazuma pa bosta še Pravilnik o osebnih zaščitnih sredstvih in Pravilnik o požarni varnosti, ki pa sta še v pripravi in še drugi akti.

Sporazum bo prinesel vrsto novosti o organiziranju varstva. Le-ta bo dokaj obsežen in se ne da strniti v nekaj členih, vse potrebe, pravice in dolžnosti zavezancev, ki izhajajo iz zakona o varstvu pri delu.

Dolžnosti bodo še posebno poudarjene in jih bodo morale upoštevati službe in posamezniki in to že pri projektiranju novih objektov, skozi celotni tehnološki proces vse tja do gotovih izdelkov in odpreme.

Sporazum o varstvu pri delu bo imel en sam namen, to je urediti delovne razmere tako, da bo počutje zaposlenih dobro in da bo delo varno.

Za dosego tega cilja pa je potrebno, da sodelujemo pri oblikovanju sporazuma še posebno pa pri izpolnjevanju sprejetih obveznosti.

SI

Samoupravni sporazum o stanovanjih

Prav sedaj je v javni obravnavi osnutek samoupravnega sporazuma o stanovanjih. Komisija, ki je osnutek pripravila, je pazila predvsem na to, da bi dosedanje interne predpise uskladila z veljavnimi zakoni, zlasti pa prilagodila našim potrebam.

V današnjem sestavku bi vas rada opozorila predvsem na nekatere pomembne novosti v osnutku sporazuma. Te pa so:

1. Prosilec, ki mu je bilo dodeljeno družbeno stanovanje, mora pred izdajo odločbe vplačati delovni organizaciji na račun stanovanjskega sklada soudeležbo v višini 10 % od vrednosti stanovanja.

Celotni znesek soudeležbe se vrne delavcu po preteku petih let z 2 % obrestno mero.

To določilo pa naj se ne bi uporabljalo pri zamenjavi stanovanj, kadar bi tako menjavo zahtevala delovna organizacija.

Pri vključitvi tega določila v samoupravni sporazum je člane komisije kot tudi člane sveta za družbeni standard vodilo zlasti dejstvo, da so stanovanjske potrebe v naši DO še vedno zelo velike, denarja pa vedno premalo. Na spredaj navedeni način bi delovna organizacija prišla do novih sredstev, ki bi jih lahko uporabila za nakup stanovanj. Komisija se je v tem primeru zgledovala tudi po nekaterih drugih delovnih organizacijah, ki imajo taka in podobna določila uveljavljena v svojih internih aktih že več let.

2. Naslednja pomembna novost v sporazumu je tudi jasno določilo, da ima pravico do dodelitve stanovanjskega posojila vsak delavec pod enakimi pogoji, kar pomeni, da če sta v DO zaposlena oba zakonca, imata oba pravico do posojila.

To določilo so člani sveta pri dodeljevanju posojil tudi do sedaj upoštevali, čeprav doslej ni bilo v naših aktih tega točno določeno. Komisija oz. svet sta bila v tem primeru mnenja, da je treba upoštevati načelo enakosti, ki bi bilo v primeru, da bi posojilo pripadalo le enemu od zakoncev, bistveno kršeno.

3. Novost predstavlja tudi določilo, ki pravi, da se kvota dodeljenega posojila lahko poveča za 50 %, kadar se posojilo dodeljuje za nakup stanovanja.

To določilo je bilo vnešeno v v osnutek sporazuma predvsem zato, da bi tako naše delavce še bolj stimulirali za nakup lastnih stanovanj. Ker pa so stanovanja zelo draga, sredstva pa je treba prispevati običajno v precej kratkem času, pa so bili člani komisije mnenja, da je v sporazum smotrno vnesti omenjeno določilo.

4. Nekoliko je v novem osnutku spremenjen tudi točkovni sistem za sestavo prednostne liste. Z novim sistemom je določeno, da se prosilcu, ki bo izpraznil družbeno stanovanje, s katerim bo razpolagala delovna organizacija, dodeli še pet dodatnih točk. Isto število točk pa dobijo tudi matere samohranilke.

To so najpomembnejše spremembe, ki nam jih prinaša novi osnutek samoupravnega sporazuma o stanovanjih, vendar pa je še veliko drugih sprememb in dopolnitev, ki morda niso nič manj pomembne, zato vam predlagam, da ga čimprej preberete ter pošljete svoje pripombe, predloge in seveda mnenja na splošni sektor delovne skupnosti skupnih služb.

Jelka Kunej

Sklepi samoupravnih organov

SDS (7. 1. 1976)

1. Ugotovil je, da je bil predlagani plan za leto 1976 obravnavan in sprejet v vseh TOZD, zato ga potrjuje v celoti.

TOZD pa predlaga, da izvajanje plana mesečno spremljajo in predlagajo ukrepe.

2. Srednjeročni plan 1976—1980 daje v javno obravnavo. Vse pripombe in dodatne predloge je treba posredovati PAO.

3. Ugotovil je, da so vse temeljne organizacije v sestavi DO razpravljale o pristopu k mešani družbi Slovenia Bois CAR in sprejele ustrezne sklepe. Na podlagi le-teh je sprejel naslednji sklep: LIP, lesna industrija Bled pristopi kot družabnik v mešano podjetje v tujini Slovenia Bois S.A.R.L. Bangui v Centralnoafriški republiki z deležem v znesku 5,000.000 FCFA od skupnega kapitala FCFA 250,000.000.—.

Istočasno pooblašča direktorja tov. Franca Bajta, ing. za podpis vseh potrebnih dokumentov v zvezi s pristopom v to podjetje v tujini.

4. Ugotovil je, da so vse TOZD razpravljale o pristopu k RRC (preko združenja gozdnogospodarskih organizacij) in dale soglasje, zato je sprejeti pristop k RRC za 20 mio S din.

5. Poslovnik komisije za organizacijo je sprejel z nekaterimi spremembami:

— 2. člen se pravilno glasi: Komisija je sestavljena iz sedmih članov, ki jih na predlog direktorja DO imenuje SDS z večino glasov, za dobo dveh let.

— 6. člen je spremenjen in se glasi: O vsakem sestanku vodi zapisnik administrator iz oddelka za organizacijo poslovanja in AOP. Zapisnik piše v petnajstih izvodih, katere prejmejo: člani komisije, predsednik SDS, predsednik odbora za samoupravno delavsko kontrolo v DO ter splošni sektor in TOZD za arhiv.

— 14. člen se spremenjen glasi: Na posamezne odločitve komisije (v okviru njenih pristojnosti) niso možne nikakršne pritožbe. SDS pa lahko zadrži izvajanje, sklep razveljavi in zahteva popravek.

6. Komisijo za organizacijo sestavljajo: direktor, vodja TOZD Bohinj, Rečica, vodja prodajnega sektorja, vodja finančnega sektorja, vodja oddelka za organizacijo poslovanja in AOP in vodja TOZD Mojstrana (za prvi dve leti).

7. Sprejel je sklep, da zemljišče v Murski Soboti, predvideno za gradnjo nove trgovine, odkupimo pod pogojem, da svet za gospodarjenje predhodno ugotovi vrsto ter rentabilnost investicije.

V primeru, da svet ugotovi, da ne gre za infrastrukturno investicijo in če ugotovi, da je investicija rentabilna, je za realizacijo sklepa potrebno pridobiti še soglasja vseh TOZD.

Predlaga, da DS TOZD obravnavajo predlog in dajo soglasja.

8. Sprejel je sklep, da prevzamemo pokroviteljstvo mednarodnega FIS-a tekmovanja v smučarskih tekih s prispevkom 4.000 din iz reklamnih sredstev.

9. Sprejel je sklep o sklenitvi pogodbe o poslovnotehničnem sodelovanju z Inštitutom za industrijsko oblikovanje pri FAGG Ljubljana. Podpisnik le-te je Franc Bajt, ing.

10. Delegati so zavrnili sprejem pravilnika o cenah in pogojih za prodajo, besedilo naj svet za gospodarjenje ponovno razčisti.

11. V javno obravnavo je dal spremembo samoupravnega sporazuma o združitvi (dodana 25. točka v 21. členu) in spremembo samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu (149. člen).

Svet za gospodarjenje (11. 1. 1976)

1. Na zahtevo skupnega delavskega sveta je ponovno obdelal pravilnik o oblikovanju prodajnih cen in pogojih za prodajo in ga popravil v nekaterih členih.

2. Obravnaval je predlog odkupa zemljišča za novo poslovalnico v Murski Soboti:

— svet ugotavlja, da je odkup zemljišča za poslovalnico v Murski Soboti rentabilna investicija;

— glede na združena sredstva morajo DS TOZD dati pristanek za realizacijo tega sklepa do 25. 1. 1976;

— svet nadalje še ugotavlja, da investicija kot celota ni infrastrukturna. (Nosilca elaborata za poslovalnico sta prodajni in finančni sektor.)

3. Na predlog Ljubljanske banke, enota Radovljica je obravnaval pogojno odobrene investicije in dal soglasje naslednjim investitorjem: SŽ Tovarni verig Lesce, Samoupravni stanovanjski skupnosti Radovljica, Almiri Radovljica.

4. Na predlog pravne službe je dal v javno obravnavo spremembo 50. in 55. člena samoupravnega sporazuma o razporejanju dohodka in delitvi sredstev za osebne dohodke v DO.

5. Obravnaval je predlog meril za nagrajevanje in ga z nekaterimi dodatki sprejel. Velja od 1. 1. 1976.

6. Vsa nadomestila in dodatki ostanejo nespremenjeni — iz leta 1975 veljajo tudi v letu 1976.

Svet za družbeni standard (29. 1. 1976)

1. Sprejel je sklep, da se prenesejo stanovanja, ki jih je dosedaj opravljalo Stanovanjsko podjetje Radovljica v upravljanje SE pri samoupravni stanovanjski skupnosti občine Radovljica.

2. Imenoval je komisijo za ocenjevanje in sestavo liste prosilcev za posojila in stanovanja, ki jo sestavljajo:

— Ivan Robič
— Drago Primožič, namestnik Marija Peterman
— Franc Bučar, namestnik Zalka Čufer
— Franc Mencinger
— Zdravko Knaflič

3. Obravnaval je vprašanje družbene prehrane in predlagal svetu za gospodarjenje, da čimprej določbe samoupravnega sporazuma o delitvi dohodka LIP Bled uskladi s samoupravnim sporazumom za SRS.

Svet za delovne norme (14. 1. 1976)

1. Svet je potrdil in podaljšal začasne normative v TOZD »Tomaž Godec« Bohinjska Bistrica, TOZD Rečica in TOZD Podnart.

2. TOZD Podnart mora vsak mesec pošiljati preseganje normativa za vsako delovno mesto posebej v tehnološko pripravo dela na Rečico.

3. Na predlog tehnološke priprave dela iz Rečice je sprejel sklep, da se lahko tehnološka priprava posluži postavitve začasnih normativov, ki se pojavljajo lahko tudi enkratno.

4. Na pritožbo delavcev pri širinskem spajanju elementov je svet sprejel sklep, naj tehnološka priprava dela »Tomaž Godec« prekontrolira, če je normativ realen, prav tako za vse normative pri opažnih ploščah.

Odbor samoupravne delavske kontrole (15. 1. 1976)

1. Odbor je obravnaval poročilo izplačil za pogodbena dela in ugotovil, da pri izplačilih le-teh ni prevelikega trošenja sredstev v podjetju.

2. Tov. Jelka Kunej je poročala o delu komisije za ugotavljanje kršitev delovne obveznosti TOZD. Odbor je mnenja, da delo v redu poteka.

3. Iz poročila komisije za ugotavljanje resničnega stanja iz TOZD Podnart je ugotovljeno, da je komisija svoje delo opravila in poročala tudi tov. direktorju. Prekrški so bili obravnavani na komisiji za kršitev delovnih dolžnosti v TOZD Podnart in so bili izrečeni tozadevni ukrepi. Odprto vprašanje je samo medsebojni odnos med delavci TOZD Podnart, za katerega pa je zadolžen tov. direktor, da zadevo uredi.

4. Tov. Sedlar je poročal o reklamacijah, predvsem pa v zadnjem času odpreme plošč v Italijo in Švico (dne 24. 12. 1975), kjer je bilo ugotovljeno, da so plošče prišle v Italijo in Švico razbite. Predlagamo, da zadevo obravnava strokovna služba v TOZD »Tomaž Godec« in po potrebi tudi komisija za ugotavljanje kršitev delovne dolžnosti.

5. Delegat iz TOZD Podnart je podal probleme, da so disciplinski prestopki deloma pogojeni tudi s slabimi delovnimi pogoji, veliko težav je tudi glede pogojev v vzdrževanju.

DS TOZD »TOMAŽ GODEC« Boh. Bistrica — 23. 1. 1976

1. Svetu za gospodarjenje se ponovno predlaga, da rešuje prošnje za spremembo kategorij 4-krat letno in ne le 2-krat kot dosedaj. Vse omenjene prošnje pa naj najprej obdela strokovno tehnološka priprava dela TOZD in delegacija oddelka, na katerega se prošnja nanaša. Nato naj se prošnja, že utemeljena s strokovnim in samoupravnim mnenjem, v roku 14 dni, posreduje v reševanje Svetu za gospodarjenje.

2. DS postavlja stališče, da se delovno mesto »nabavnega referenta« objavi, oziroma sedanja nabavna služba organizira tako, da bo naročeni material pravočasno nabavljen.

3. Sistemizacija delovnih mest v kovinskem oddelku, strojnem in elektro vzdrževanju se sprejme v predlagani obliki, kot je bila v javni obravnavi.

Analitična ocena delovnih mest

Samoupravni sporazum je bil sprejet v drugi polovici leta 1975. Velja za celotno lesno panogo in določa merila za delitev sredstev za osebne dohodke. Merila izhajajo predvsem iz ekonomskih kategorij, to je ekonomičnost, produktivnost, rentabilnost oziroma iz splošnega uspeha podjetja. Masa sredstev za delitev se veča v primeru, da podjetje dosega vsaj poprečni uspeh lesne panoge in da vrh vsega tudi izvaža v tujino. V obratnem primeru se masa sredstev manjša in s tem tudi osebni dohodki. Pogoj za pristop k samoupravnemu sporazumu je sistemizacija delovnih mest in analitična ocena vsakega delovnega mesta. Poleg meril so postavljene tudi razne omejitve, ki metodo delitve dohodka varujejo in dopolnjujejo.

Za analitično ocenitev delovnih mest je bila postavljena komisija, ki je začela z delom ob koncu leta 1975 in ureja sistemizacijo delovnih mest, kot tudi ocenitev delovnih mest. Ocenjuje se delovna mesta glede na relativna razmerja delovnih mest v lesni industriji, ki so bila kot primer podana v posebnem izvodu samoupravnega sporazuma. Kriteriji pri analitični oceni delovnega mesta so:

1.01.0 Potrebna znanja (usposobljenost)		
1.011 Šolska znanja	11—35	točk
1.012 Funkcionalna znanja in praksa	0— 7	točk
1.02.0 Odgovornosti		
1.021 Programiranost(Samostojnost)	0— 6	točk
1.022 Vpliv na poslovanje oz. dohodek	0—12	točk
1.03.0 Delovni napor		
1.031 Telesni napor	0— 5	točk
1.032 Napor čutil, tempo in monotonija	0— 2,5	točk
1.033 Napor pri stikih s strankami	0— 2,5	točk
1.04.0 Otežujoči delovni pogoji		
1.041 Delovni urnik	0— 1,25	točk
1.042 Nevarnost nesreč in obolenj	0— 1,25	točk
1.043 Ropot	0— 1,25	točk
1.044 Umazanost, smrad, prah	0— 1,25	točk
1.045 Temperatura	0— 1,25	točk
1.046 Mokrota, vlaga	0— 1,25	točk
1.047 Ostali otežujoči pogoji	0— 1,25	točk

Na desni strani je opisana količina točk, ki jih posamezni kriteriji vsebujejo. Vseh točk je 78,75. V praksi ni delovnega mesta, ki bi izpolnjevalo pogoje za to število točk, ker je to nemogoče. Ni delovnega mesta, ki bi zahtevalo popolno znanje in imelo poleg tega še najbolj slabe pogoje dela in največji možni fizični napor.

Posamezni kriteriji se delijo na podstopnje, ki natančno določajo kdaj delovno mesto izpolnjuje pogoje za ocenitev z neko vrednostjo točk. Tako je delovni urnik razdeljen na:

1.041 Delovni urnik	Vrednotenje
Stopnje:	
0 enoizmensko delo	0 točk
I enoizmensko delo s pogostimi obveznimi podaljški	0,25 točk
II dvoizmensko delo ali delo v daljših turnusih	0,50 točk
III deljen delovni čas ali stalno delo v drugi izmeni ali pogosta zahteva sobotnega in nedeljskega dela pri dvoizmenskem delu	0,75 točk
IV troizmensko delo	1,00 točk
V stalno nočno delo	1,25 točk

Za delovna mesta so poleg števila točk postavljena tudi indeksna razmerja, ki pomenijo razlike med posameznimi stopnjami ali krivuljo rasti osebnih dohodkov glede na število točk. Krivulja se začne z indeksom razmerja 1,00 in zaključi z najvišjim možnim 4,64. To pomeni, da je najvišji dohodek lahko za 4,64-krat večji od najnižjega.

Samoupravni sporazum tudi razporeja posamezna tipična delovna mesta v lesni industriji v posebno lestvico vrednotenja delovnih

Odbor za MRDZD naj delovna mesta objavi.

4. V predloženem besedilu se sprejmejo naslednji Samoupravni sporazumi:

— SS o zagotavljanju sredstev za pokrivanje primanjkljaja iz prometa z električno energijo v letu 1975

— SS o nadomestilu v letu 1975 izpadlih transportnih dohodkov v TOZD, združenih v ŽG — ŽTP Ljubljana

— SS o financiranju razvoja železnic v letih 1976—1980

— SS o združevanju sredstev za financiranje razvoja luške infrastrukture v letih 1976—1980.

Za zapisnika SS o zagotavljanju sredstev za pokrivanje primanjkljaja iz prometa z električno energijo v letu 1975 se imenuje tov. Stanka Ažmana, za podpisnika ostalih treh SS pa tov. Karla Maslja, dipl. ing.

5. DS daje soglasje za odkup zemljišča z objektom v Murski Soboti. Predlog za ostala investicijska vlaganja bo ponovno obravnaval, ko bo narejen ekonomski elaborat.

6. Poslovanje obratne okrepčevalnice:

— topli obroki se nudijo še naprej tujim odjemalcem

— sistemizira se še eno delovno mesto kuharice

— poslovanje okrepčevalnice ostane do nadaljnjega nespremenjeno

— cena toplega obroka za tuje odjemalce je 14.— din, od 1. 2. 1976 dalje

— čaj se deli brezplačno prav tako od 1. 2. 1976 dalje

— odbor obratne okrepčevalnice naj prouči vprašanje organizacije malice med 7. in 8. uro zjutraj.

7. DS potrjuje sklep sveta za gospodarjenje, da se ukine DM izdelava čelnih in stranskih letev ter istočasno sistemizira za to delo 1 DM večlistne krožne žage in 1 DM pomočnik na VKŽ z oceno, ki že velja za ta delovna mesta, to je VI. in II. kategorija.

8. TOZD lesna predelava »TOMAŽ GODEC« Boh. Bistrica imenuje svoje delegate v naslednje koordinacijske odbore:

a) Odbor za masivno in oblazinjeno pohištvo — 2 delegata

— Prevc Edvard

— Repinc Jože

b) Odbor za izgotovljene stanovanjske objekte in montažne proizvode — 2 delegata

— Prevc Edvard

— Bijel Franc

c) Odbor za bijol primarno predelavo — 1 delegat

— Čuden Vinko

9. DS daje soglasje za nabavo aparata za merjenje ropota, 4 jeklenk, pisalnega stroja in eventuelno bojlerja za kuhinje.

10. Sistemizirajo naj se naslednja delovna mesta

— medfazni kontrolor v oddelku pohištvo — 2

— skladiščnik rezervnih delov in evidence OS izven uporabe

— priprava materiala za proizvodnjo.

Ko bo organizator dostavil opise delovnih mest, se jih da v javno obravnavo.

DS TOZD Rečica — 17. 12. 1975

1. DS TOZD REČICA je obravnaval plan investicij in investicijskega vzdrževanja za leto 1976 in ga v celoti potrdil kot je bil predložen s tem, da bo vsako postavko še naknadno obravnaval DS TOZD.

2. Vsled vedno večjega števila reklamacij se naj takoj razpiše delovno mesto »vodja kontrole«, ki naj se tudi čimprej zasede.

3. Poostriti je kontrolo kvalitete na vseh delovnih mestih. Vsak delavec je dolžan, da na svojem delovnem mestu dela s čutom odgovornosti in da delo opravi res kvalitetno.

4. DS je soglasno potrdil del načrta civilne zaščite TOZD, lesna predelava Rečica.

5. DS TOZD Rečica daje soglasje za sovlaganje v RRC v letu 1976 v znesku 200.000 N din.

6. DS TOZD Rečica daje soglasje, da delovna organizacija LIP, lesna industrija Bled pristopi kot družabnik v mešano podjetje v tujini SLOVENIA BOIS S.A.R.L. Banguai, RCA z deležem v znesku 5,000.000 CFA ter istočasno pooblašča direktorja delovne organizacije tov. Bajt ing. Franca za podpis vseh potrebnih dokumentov v zvezi s pristopom v omenjeno podjetje v tujini.

7. DS daje soglasje, da se iz sredstev amortizacije nabavi 200 kom stolov za opremo sejne sobe TOZD Rečica.

8. Stanku Ažmanu se kot trenerju v alpskem smučanju in smučarskih tekih pri SK Bohinj odobri 7 dni izredno plačanega dopusta.

9. V zvezi s predlogom aktiva mladih delavcev TOZD Rečica, da se javno izobesi seznam izplačanih OD vseh zaposlenih, se predlaga CDS LIP Bled, da prouči ta predlog in najde način, kako bi se to sprovedlo za celotno podjetje.

DS TOZD REČICA — 23. 1. 1976

— V zvezi izgradnje nove poslovalnice v Murski Soboti DS daje soglasje za odkup zemljišča z objektom v Murski Soboti s tem, da bo predlog za ostala investicijska vlaganja ponovno obravnaval, ko bo narejen ekonomski elaborat.

— Dano je bilo soglasje, da se Gozdnemu gospodarstvu Bled odstopi oz. proda zemljišče na parc. štev. 196/k.o. Spodnje Gorje v izmeri ca. 2.200 m² ter leseno barako v izmeri ca. 300 m² za skupno odškodnino v znesku 500.000 N din ter se obvezuje, da bo LIP Bled, TOZD Rečica izpraznil leseno barako v času od 15. do 30. marca 1976 pod pogojem, da GG Bled nakaže 50 % dogovorjenega zneska do 30. januarja 1976, ostalih 50 % pa do 15. 3. 1976. V prodajno pogodbo je potrebno vnesti tudi klavzulo, da je GG Bled dolžan asfaltno cesto proti Gorjani popraviti, v kolikor bi jo ob izgradnji skladišča TOZD gradbeništvo poškodovalo.

— V koordinacijski odbor za stavbno pohištvo imenuje za stalnega delegata Jožeta Kastelica, dipl. ing., za njegovega namestnika pa ing. Pavla Zupana.

— V koordinacijski odbor za žagarstvo in primarno predelavo imenuje za stalnega delegata ing. Pavla Zupana, za njegovega namestnika pa ing. Andreja Trojarja.

— DS je obravnaval SS o zagotavljanju sredstev za pokrivanje primanjkljaja iz prometa z električno energijo v letu 1975 v besedilu, kot je bilo predloženo. Za podpisnika tega sporazuma imenuje Stanka Ažmana.

— Nadalje je obravnaval in sprejel še naslednje samoupravne sporazume: SS o nadomestilu v letu 1975 izpadlih transportnih dohodkov v TOZD, združenih v ŽG-ŽTP Ljubljana, SS o združevanju sredstev za financiranje razvoja železnic v letih 1976—1980 ter SS o združevanju sredstev za financiranje razvoja luške infrastrukture v letih 1976—1980 v besedilu kot je bilo predloženo v obravnavo. Za podpisnika navedenih sporazumov je imenoval Karla Maslja.

— DS je bil seznanjen z osnutkom statuta industrijskega gasilskega društva TOZD Rečica in daje saglasje za sprejem.

— V planu investicij za leto 1976 se realizira 15. točka in sicer nabava skladiščnih regalov za mehanično delavnico v znesku 200.000 din.

— DS daje soglasje k predlogu službe za varstvo pri delu, da se nabavi aparat za merjenje ropota za potrebe celotne delovne organizacije. Način plačila naj določi računovodja DO.

— Članom Godbe na pihala Gorje Poklukar Francu, Kocjančič Cirilu in Pazlar Simonu odobri 5 dni izredno plačanega dopusta.

— Pangerc Bogomilj se odobri 3 mesece izredno plačanega dopusta brez nadomestila OD v skladu z 78. člena 2. točke samoupravnega sporazuma o MRDZD TOZD Rečica.

— Do naslednjega zasedanja naj odgovorne službe pripravijo predlog, po kakšnih kriterijih se bo določevala oddaljenost posameznih delavcev do delovnega mesta, ki so upravičeni do povračila stroškov prevoza v skladu s 56. členom SS o razporejanju dohodka in delitev sredstev za OD v DO.

GG Bled, TOZD gozdno avtoprevozništvo in delavnice je opozoriti, naj uredi odtok odpadne vode, tako da ne bo odtekala po cesti, ki vodi skozi podvoz na Gorjano.

Odbor za medsebojna razmerja delavcev TOZD Rečica (22. 1. 1976)

1. Na objavljeno delovno mesto »narezovalec papirja« se sprejme Puc Tomaža. Premestitev velja s 1. 2. 1976.

2. Na objavljeno delovno mesto »vodja kontrole kakovosti« se imenuje Peteh Ivana. Premestitev se izvrši do 1. 3. 1976.

3. Objavi se prosto delovno mesto »izmenovodja montaža« (interni razpis).

4. Bizjak Mariji se za čas nadomeščanja izstavi začasna odločba za »pomočnega skladiščnika« v skladišču repromateriala z veljavnostjo od 12. 1. 1976.

5. Po podani pismeni izjavi Pajič Hasana, da ne želi več delati v TOZD Rečica in pa zahtevi, da se mu takoj izroči delovno knjižico, imenovanemu preneha delovno razmerje z dnem 23. 1. 1976.

6. V zvezi pritožbe Lomovšek Ivana odbor ponovno zahteva od odgovornih služb (AOP in PAO), da ponovno pregledajo in uskladijo nepravilnosti, ki so nastale z novo organizacijo in vrednotenjem posameznih delovnih mest.

---

mest. Za vsako tipično delovno mesto je v lestvici prikazano število točk in indeksno razmerje, ki pomeni kolikokrat je njegova urna postavka večja od najnižje.

Lestvica tipičnih delovnih mest je naslednja:

NAJOŽJE USMERJENI	Točk	IR
Pomožni delavec	14	1,00
Čistilka proizvodnih prostorov	15,25	1,09
Pomočnik pri strojni obdelavi	16	1,14
Skladiščni delavec	18,25	1,30
Delavec na zunanjih skladiščih	20	1,43
OZKO USMERJENI		
Upravljalec enovretenske vrtalke	18	1,28
Šivalec tapetniških materialov	19,25	1,37
Monter okovja	19,5	1,32
Upravljalec poravnalke	20,75	1,48
Upravljalec trovaljčne brusilke	20,5	1,46
Upravljalec večlistne krožne žage	23,35	1,66
Upravljalec formatne krožne žage	24	1,71
Upravljalec bočnega viličarja	24,5	1,68
Fazni tapetnik	18,5	1,32
SPECIALIZIRANI		
Administratorka	22	1,57
Prevzemalec lesa	25	1,78
Upravljalec mozničarke	25	1,78
Upravljalec polnojarmenika	26,5	1,89
Tovarniški gasilec	23,75	1,70
Rezalec furnirja — furnirski nož	26,5	1,89
Upravljalec oblikovalnega stroja	26,75	1,91
Upravljalec impregnacijske kotl. naprave	26,5	1,89
ŠIROKI		
Pohištveni mizar za obrtna dela	27,75	1,98
Vzorčni tapetnik	27	1,93
Ostrilec rezil	27,5	1,96
Kontrolor kvalitete	27,75	1,98
Blagajnik del. organizacije	27	1,93
Blagovni knjigovodja	25,25	1,80
Prodajalec pohištva	27,75	1,98
Strojni kurjač VT kotlov z meh. kurjenjem	30	2,14
Vzdrževalec I	30	2,14
SPECIALISTI IN DELOVODJE		
Samostojni monter neserijske opreme	31,25	2,23
Vodja skupine	32,5	2,32
TEHNIKI		
Planer	32	2,28
Finančni knjigovodja	32,25	2,30
Tehnolog	36	2,57
Računovodja	40,25	2,88
Zunanjetrgovinski komercialni referent	34	2,43
INŽENIRJI		
Vodja prodaje na jugoslovanskem trgu	47	3,36
Direktor DO obrti ali TOZD s 100—200 zap.	49	3,50
Vodja izvoza	49	3,50
Računovodja	49	3,50
DIPLOMIRANI INŽENIRJI		
Organizator v ERC	43	3,07
Raziskovalec	47	3,36
Direktor kadrovskega sektorja	55	3,93
Direktor komercialnega sektorja	59	4,21
Direktor TOZD z nad 400 zap.	60	4,29
Glavni direktor	65	4,64

Komisija za analitično oceno delovnih mest mora vsa obstoječa sistemizirana delovna mesta ovrednotiti in oceniti v smislu vrednotenja tipičnih delovnih mest oziroma v smislu zahtev, ki jih postavlja samoupravni sporazum.

Sindikalna konferenca v TOZD Rečica

Na sindikalno konferenco smo se zbrali zato, da smo bili obveščeni o delu sindikata in problemih podjetja. Vsak zbor ali sestanek katerekoli organizacije ima namen, da na njem izvoljeni predstavniki poročajo o preteklem in nameravanem bodočem delu. Sam zbor, v tem primeru člani sindikata, pa bi morali program dopolniti s predlogi in tudi z objektivno kritiko oceniti delo odbora. Odbor brez sodelovanja članstva ne more uspešno delati in zastopati njegove koristi. Res je, kar je bilo poudarjeno na zboru, da nam ustava daje pravice odločanja, vendar se s tako pasivnim sodelovanjem večine ne more nikoli uresničiti.

Neprimernih izpadov na zborih ali sestankih bi se morali vzdržati, ker ne morejo nikomur koristiti. Predlogi naj bi bili premišljeni, utemeljeni, zastopali naj bi interese vseh, predvsem pa naj bi bili kulturno posredovani zboru. Pridobiti avtoriteto na račun drugih z blatenjem in podtikanjem, izigranjem dobrotnika in zagovornika je lahka stvar. Težje je opozarjati na napake in zahtevati resnejše delo vseh zaposlenih.

Nadaljeval bi z nekaterimi vprašanji, na katere smo na zboru povsem pozabili. Delovna disciplina, delovna zavest, kritičen odnos do sebe in sodelavcev. To so dejstva, katera razjedajo naš kolektiv in tudi naš osebni standard.

Vseh napak naj bi bili krivi — oni! Pri tem pa se ne vprašamo, ali smo sami naredili, kar bi lahko in kar je tudi naša dolžnost. »Ali je to kakšna plača?« Takšna in podobna vprašanja ter očitki se ponavljajo iz dneva v dan. Pri tem pa se tudi ne vprašamo . . .

Prekiniti bomo morali z lažno solidarnostjo in povedati slehernemu nedelovnemu, naj dela tako kot ostali. Tudi stavki, kot so: »Ali naj mu jaz rečem, da bom potem usran«, bodo morali odpasti. Odkritost bo morala zamenjati hinavščino. Zavedati se moramo, da lahko sleherni naš izdelek prodamo samo za toliko, kolikor je vreden in kakršno ceno nam prizna trg. Ne pa za toliko, kolikor smo mi porabili materiala in koliko časa za izdelavo.

Tudi o nekem drugem vprašanju, ki bo v naslednjih mesecih zadevalo v živo slehernega izmed nas, ni bilo na zboru izrečena nobena beseda. Smo pred razporejanjem dohodka po merilih samoupravnega sporazuma v lesni industriji in lesni obrti. Pri predlogu in izdelavi samoupravnega sporazuma o osnovah in razporejanju dohodka in za delitev sredstev za OD so sodelovali tudi sindikati. Zato bi morala sodelovati tudi naša sindikalna organizacija pri tem prehodu. Cilji tega sporazuma so usklajevanje OD med vsemi gospodarskimi panogami na eni in lesnimi po drugi strani v okviru republike. Razlike o nagrajevanjih med posameznimi podjetji bi morale biti minimalne ne glede na stališča in kriterije posameznih delovnih organizacij ali celo posameznika.

Zaradi tega bi moralo pri tem delu sodelovati čimveč delavcev, da bomo dobili objektivnejša razmerja med delovnimi mesti.

Ivan Bernard

Dopisuj v svoje glasilo!

Delo upravnega odbora OOS TOZD »Tomaž Godec«

Na prvi konferenci OOS TOZD »TOMAŽ GODEC«, ki se je vršila 7. 1. 1976 smo pregledali delo UO, ugotovili smo, da je odbor svoje mandatne dobe imel 9 sej. Poleg tega pa je imel še tri seje članov ožjega odbora, ki je obravnaval manj važna vprašanja.

Na sejah je UO OOS obravnaval sledeče:

— finančni in delovni program naše osnovne organizacije

— samoupravna organiziranost v TOZD in dosledno uresničevanje določil samoupravnih aktov 2 krat

— osnutek statutov TOZD, DO in SS o združitvi v DO, o MRDZD, o razporejanju dohodka in delitvi sredstev za osebne dohodke in Statut Zveze sindikatov Jugoslavije

— gospodarska gibanja v TOZD, DO, SOZD in lesni industriji — 2 krat

— sodelovanje pri delu s samoupravnimi organi in izdelava predlogov za imenovanje le-teh

— novatorstvo in izumiteljstvo

— življenjske in delovne razmere delavcev — 2 krat

— poslovanje okrepčevalnice 2 krat

— stanovanjska gradnja

— red in disciplina — 2 krat

— oddih in rekreacija — 2 krat

— šport in kultura — 2 krat

— organizacija proslav in udeležba na proslavah — 3 krat

— udeležba na seminarjih —3 krat

— izdelava predloga za podelitev sindikalnih priznanj najzaslužnejšim članom osnovne organizacije

— ozimnica — 2 krat

— in še druga manj pomembna vprašanja

Iz pregelda o delu UO je razvidno, da so se obravnavala in reševala pomembna vprašanja. V letu 1975 so bile izvedene volitve v samoupravne organe TOZD, DO in SOZD. Izvedena je bila tudi organizacija v TOZD, sprejeti pa so bili tudi že preje navedeni samoupravni akti.

Obravnavana je bila tudi gospodarska problematika v naši TOZD, predvsem s področja proizvodnje, prodaje in še vrsto drugih vprašanj, ki so terjala stalno prisotnost naše osnovne organizacije. Izvršni odbor si je prizadeval, da stalno spremlja gospodarska in vsa druga vprašanja v TOZD, DO in tudi v SOZD. Pri delu UO lahko ugotovimo, da je bil odbor dobro povezan z družbeno-političnimi organizacijami v TOZD, prav tako je bilo dobro sodelovanje z občinskim sindikalnim svetom, le s koordinacijskim odborom naše DO ni bilo zadovoljivih uspehov, ker ta odbor ni bil z delom preveč uspešen.

Seminarjev za člane IO in UO smo se redno udeleževali. Okrog 50 članov naše OOS se je udeležilo osrednje proslave ob 30-letnici osvoboditve v Ljubljani in 40 letnice Zveze svobod Slovenije v Celju. Tudi na občinskih in krajevnih proslavah so bili udeleženci naši člani. Organizirana je bila tudi proslava ob dnevu žena, ter gre pohvaliti predvsem našo mladinsko organizacijo, ki je program zelo dobro izvedla, proslave pa se je udeležilo 114 žena. Ob koncu leta smo izvedli tudi praznovanje Dedka mraza, kateri je po programu pionirjev Osnovne šole obdaril kar 203 otroke naših delavcev.

Mislim, da smo tudi na področju prehrane napravili velik korak, organizirali smo kuhanje kosil, za člane naše OOS, kakor tudi za njihove družinske člane. Uspeh te akcije je zelo dober, saj danes kosi že okrog 110 članov.

Tudi na športnem področju nismo mirovali. Na tekmovanju OOS Bohinja je tekmovalo kar šest moških in ena ženska ekipa, osvojili smo prehodni pokal in pa dva mesta posamezno, je kar lep uspeh. Udeležili smo se tudi občinskega tekmovanja v kegljanju, dosegli smo 10. mesto ekipno, tudi veleslaloma na Zatrniku se je udeležilo nekaj naših članov.

Prevzeli smo tudi pokroviteljstvo tekem v malem nogometu v okviru osnovnih šol občine.

Dosti dela pa je imel UO tudi z nabavo ozimnice, saj je bilo nabavljene preko 40 ton.

Brez dvoma je bilo delo UO OOS zelo uspešno, vendar še ni bilo dovolj storjenega kar današnji čas zahteva vse več organiziranosti in delovanja sindikata na vseh področjih.

KJ

Osnovnošolsko izobraževanje

Tudi letos nadaljujemo z osnovno šolo za zaposlene v podjetju. V šolskem letu 1973/74 je bilo vpisanih 26 kandidatov, v šolskem letu 1974/75 22 in letos 19 kandidatov. Od vpisanih sta dva za 6. razred, sedem za 7. in 8. razred in deset za 8. razred.

Pretekla leta smo organizirali osnovno šolo po dopisni metodi z Dopisno delavsko univerzo iz Ljubljane. Letos pa prav tako po dopisni metodi v sodelovanju z Delavsko univerzo iz Radovljice. Predavanja so na Bledu na prosto soboto ali v nedeljo, če ni proste sobote.

V delovni organizaciji je še veliko zaposlenih, ki so brez popolne osnovne šole, zato bomo morali tudi v prihodnje posvetiti temu vprašanju veliko skrb. Osnovna šola daje temeljno znanje, ki je osnova za vse nadaljnje izobraževanje.

Blaževič

Sestanek s štipendisti

Vsako leto med šolskimi počitnicami organiziramo sestanek z našimi štipendisti. Tako je bil ta sestanek dne 28. januarja 76 na Bledu. Od 22 povabljenih se je sestanka udeležilo 16 štipendistov. Ostali se ga zaradi izpitov in drugih vzrokov niso udeležili.

Tov. direktor je podal osnovne podatke o podjetju. Podrobneje je obrazložil letošnji plan proizvodnje in vpliv svetovne krize na naše gospodarstvo. Prikazal je osnovne smernice srednjeročnega razvoja podjetja. Govora je bilo tudi o samoupravljanju v šolah.

Štipendiste je zanimalo, kako je s pripravniškim stažem in delovnimi mesti. Smatrajo, da je pripravniški staž posebno za visoke šole predolg. Posebnega vpliva na višino štipendij nimamo, ker jih določamo na osnovi samoupravnega sporazuma o štipendiranju.

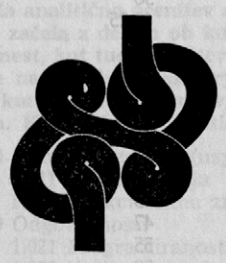

Načelno smo se dogovorili o počitniški praksi.

Po sestanku smo si ogledali proizvodnjo v TOZD Rečica.

Blaževič

Mlada četa 1941!

V kamnolomu smo se s strani mladinske skupine zbrali in sodelovali v akciji naslednji:

1. Benedik Božo, pravnik, živi na Bledu
2. Bem Boris, dela v ŽJ, živi na Bledu
3. Bem Ludvik, upokojen, živi v Ljubljani
4. Knaflič Alojz, padel kot partizan v Lipanci l. 1942
5. Knaflič Alojz II, upokojen, živi na Bledu
6. Knaflič Stanko, umrl avgusta 1975
7. Pintar Alojz, upokojen, živi v Bistrici
8. Ulčar Jože, dela v ŽJ, živi na Jesenicah
9. Vidic Janez, ubit v taborišču leta 1942

Spomenik padlim pod Lipanco

10. Vrhunc Stanko, oficir JNA, živi v Sarajevu.

Ves material, ki smo ga tudi sami pomagali pripravljati — torej zastave, lepaki, barva, minij, čopiči, je bil že na zbornem mestu. Kdo, kdaj in kako ga je dostavil tja, ne vem. Na zbornem mestu so nas čakali trije ali štirje tovariši. Med njimi sta bila tovariša Jaka Bernard in Stane Žagar. Za druge ne vem. Zlagal bi se tudi, če bi trdil, ali nam je kdo kaj govoril ali ne.

Vznemirjenje je bilo najbrž preveliko, da bi si lahko to zapomnil. Prvič smo se srečali z ljudmi, ki so začenjali oborožen boj proti okupatorjem in so živeli v gozdovih. Posebno najmlajši v skupini smo bili zelo počaščeni za zaupanje. Postavljeni smo bili v isto vrsto z našimi starejšimi vrstniki. Mladostna razposajenost se je morala hočeš, nočeš umakniti pod težo bremen, ki smo jih tistega trenutka, 5. julija 1941 prevzeli na svoja mlada ramena. Postali smo resnejši, zrelejši, preudarnejši in pripravljeni izvršiti vsako nalogo, ki nam je bila postavljena v imenu upora.

Akcija je bila odlično organizirana. V zelo kratkem času so bile formirane skupine po dva ali tri, ki so bile razporejene vsaka v svoj rajon Bleda in vsaka taka skupina je dobila konkretne naloge in potreben material za akcijo. Ob tej priliki sem si najbolj zapomnil pozdrav, ki je bil takrat v veljavi. Glasil se je: »V boj — za svobodo«. To navajam zato, ker tega še nikjer nisem zasledil.

Ko so bila izdana navodila in material razdeljen, smo se začeli razhajati vsaka skupina v svoj rajon. Pri skupini ali skupinah, ki so delovale v centru Bleda, to je okrog Park hotela, kopališča, cerkve itd. sta sodelovala tudi tovariša Žagar in Bernard. Tam je bilo spričo dejstva, da je bil v Park hotelu štab policije, v Hotelu Jelovica gestapo, povsod pa pogoste policijske patrole, najnevarnejše in najtežje.

Midva s Stankom sva imela razmeroma »lahek« teren in sicer Rečico. Najina naloga je bila, da nalepiva nekaj plakatov na železniški postaji Bled jezero in po drugih objektih. Poleg tega sva imela nalogo, da takratnemu županu Francu Paaru (prev vojno je živel na Jesenicah), ki je stanoval v bivšem hotelu Evropa, oddava tisti listek, na katerem je pisalo: »Pozor izdajalec . . .«.

Ker sva imela daleč, sva med prvimi odšla z zbornega mesta. Čez glavno cesto Bled — Lesce sva po mojem spominu šla nekje blizu gostilne Šlosar. Potem sva prišla za pokopališče, tam nekje, kjer je sedaj nova šola. Ker sva se hotela umakniti žandarmeriji, ki je bila tam, kjer je sedaj podjetje Vino, sva delala ovinek. Šla sva po poljski poti za pokopališčem. Veter je zavijal in tulil, tako, da ni bilo mogoče nič slišati. Stanko, ki je hodil pred mano, se je nenadoma obrnil, me zgrabil in potegnil za seboj na njivo z žitom. Po isti poti je šla namreč proti nama nemška patrola, ki se je izdajala s tem, da je nekdo v njej kadil. Žar prižgane cigarete je Stanko pravočasno opazil. Še zdaj sem hvaležen tistemu, ki je izumil tobak in cigareto. Po tem neprijetnem dogodku, ki bi se za naju lahko tudi tragično končal, sva se ogibala poti in najin pohod nadaljevala po travnikih in njivah. Na postajo sva prišla z jezerske strani in ker tam ni bilo Nemcev, sva zlahka in hitro opravila svoje delo. Potem sva šla previdno ob cesti v smeri Hotela Evrope, kjer je stanoval župan Paar. Veža v hotelu je bila razsvetljena, v njej pa je dežural policaj. Pred vhodom je bil županov avto, ki je imel spredaj odprto okno. Nekdo od naju se je splazil tja in položil opozorilo izdajalcem na volan avtomobila. Potem sva šla dalje in spotoma lepila plakate in gesla. Zadnje plakate sva lepila na križišču pri gostilni Mangart. Takrat je bilo že zgodnje jutro. Delala sva tako, da je eden lepil, drugi pa je stražil in prisluškoval v nemirno noč. Takrat je stražil Stanko. Jaz sem ravno lepil zadnji plakat na skedenj nasproti trgovine, ko pride Stanko in pravi naj se hitro umaknem, da iz strani Bleda nekaj gre. Hotela sva se umakniti proti blejski postaji, toda tudi od tam so se slišali koraki. Pa iz smeri Gorij tudi. Druge izbire nisva imela, kot da sva se skrila pri hiši, kjer je bila trgovina. Stanko se je skril med butare za kmečko peč (bački), jaz pa sem se zvil pod klop, ki je bila ob kostanju.

Nemci so se pozdravili, prižgali cigarete in začeli pomenek. Minute so tekle, jutro pa se je neizprosno bližalo. Nepopisna tesnoba me je obhajala. In to upravičeno. Če bi se pomenek patrol zavlekel do jutra, bi me gotovo odkrili, saj sem ležal takorekoč ob nemških škornjih. Najhuje pa je bilo to, da so pod klopjo rasle koprive, ki so me, ker sem bil v kratkih hlačah, ves čas božale po stegnih. No, na srečo so se Nemci razšli, midva pa sva jo brez besed mahnila proti domu. Na vzhodu se je rahlo svitalo, ko sem se skozi okno splazil v hišo.

Tudi ostali tovariši so srečno in uspešno opravili svoje delo. Akcija je bila izvedena brez incidenta, torej neopazno in Nemci o našem početju niso niti slutili. Veliko spretnosti, iznadljivosti, predvsem pa poguma so morali pokazati tovariši, ki so delali v centru Bleda. Če pomislimo danes, da je nekdo obesil našo zastavo na zastavni drog pri Park hotelu, ki je bil komaj 10—15 m oddaljen od vhoda, ki sta ga stražila dva stražarja, je to res pravo junaštvo. Prav tako nevarno je bilo lepljenje plakatov in pisanje gesel po glavni cesti od Hotela Toplic proti Lescam itd.

Če se prav spomnim, smo bili dogovorjeni, da bi v slučaju, če bi nas Nemci odkrili, odšli v gozdove — v partizane. Zaradi tega in da bi pripravila vse potrebno za naš eventuelni prihod, sta tisto soboto pred začetkom akcije odšla v Lipanco Rus Stanko in Ivan Jan, ki je tudi vedel za akcijo, čeprav, kolikor se spominjam, ni bil član naše skupine. Tak dogovor za odhod v partizane je bil takrat logičen, saj smo bili vsi prepričani, da bodo Rusi v nekaj tednih obračunali z Nemci.

Bled se je tisto nedeljsko jutro, 6. julija 1941 prebudil skoraj praznično okrašen s slovenskimi zastavami s peterokrakimi zvezdami, prelepljen z lepaki, ki so pozivali k uporu.

Ceste so bile popisane s parolami, peterokrakimi zvezdami itd. Verjetno je zgolj naključje, da je bila opisana akcija izvedena praktično en dan za tem, ko je Politbiro, CK KPJ izdal poziv za splošno vstajo proti okupatorjem (4. julij 1941).

Za takratne razmere je bila akcija zelo pomembna in jo tako tudi danes lahko vrednotimo. Novica o tem podvigu se je širila med okoliškim prebivalstvom, seveda v različnih inačicah in z raznimi komentarji.

Nemci kljub mrzličnim preiskavam niso mogli odkriti najmanjšega sledu za nami. Šele čez dobre 3 mesece se je zaradi izdaje kompletna skupina (razen Knaflič Alojza, ki je ob aretaciji pobegnil in kasneje padel) znašla v begunjskih zaporih. Vendar je to že druga zgodba.

Zaključek:

Ponovno bi rad poudaril, da je ta zapis nastal izključno po mojih osebnih spominih. Povsem logično je, da je po tolikih letih marsikakšna stvar zbledela in ni tako opisana, kot so dogodki v resnici potekali (kraji, datumi, čas). Morda mi je ušla iz spomina tudi kakšna pomembna stvar. Ne vem. **Dejstvo pa je, da se je vse, kar je opisano, zares zgodilo.**

Naloga kronista pa bi bila, da bi z ozirom na pomembnost in obseg akcije za Gorenjsko šel v podrobno raziskavo in preverjanje navedenih dejstev. Zanimivo bi bilo vedeti tudi za mnenje tov. Vinka Hafnerja, ki je sodeloval v podobnih akcijah v istem času v okolici Kranja in najti zvezo med kranjskimi in blejsko akcijo. Naloga bi bila tudi v toliko lažja, ker je veliko članov te skupine še živih in bi po svojih spominih lahko dopolnili ta prispevek.

Ulčar Jože

Tovariško srečanje upokojencev

(Nadaljevanje)

BOLČINA Franc iz Boh.Bistrice, Ob Belci 1

Najprej sem šel »golcvat« na Rovtarico, k Lenartu. Na Rovtarici smo delali do pozne jeseni, dokler ni sneg zapadel. Na Dan mrtvih smo prišli v Boh. Bistrico, in v Boh. Bistrici sem tudi jaz obstal, kakor kolega Rafael Cenčič. Tam smo začeli kopati temelje za novo žago. Leta 1948 pa sem potem odšel v strojnico (mašinhaus), kjer sem ostal vsa leta do upokojitve.

Ali ste z vašo osebno pokojnino zadovoljni?

(Nadaljevanje na 7. strani)

Tovariško srečanje upokojencev

(Nadaljevanje s 6. strani)

Kar se tiče pokojnine, nimam pripomb.

Kaj počenjate v prostem času — imate kakšnega konjička?

Prav to zimo spet malo obujam svoj hobi, kurim namreč po blokih centralne peči.

Ali vam je list Glasilo všeč?

To pa vsekakor.

Ali bi se dalo v njem kaj spremeniti?

Marsikaj, vendar se to čez noč ne da rešiti.

Ali smatrate, da je o upokojencih dovolj napisanega?

Mislim, da zadostuje.

Kot nam je znano, ste včasih delali tudi po 12 ur, niste poznali ne sobote, ne nedelje.

Da res je tako. In prvo upravno poslopje smo udarniško zgradili.

ČUFER Franc iz Boh. Bistrice, Cesta na Ravne 2

Kdaj ste se zaposlili, kje in kaj ste delali?

1946. leta sem se zaposlil pri LIP — v žagi, leta 1947 sem šel h GG, nato pa sem prišel spet k LIP. Najprej sem zakladal na krlišču les, potem sem šel od tam zopet v žago in bil za pomočnika pri jarmeniku dve leti. Po tem času sem pričel samostojno žagati in to delo opravljal 25 let. Potem pa sem zbolel in bil dalj časa v bolniški, nakar sem bil invalidsko upokojen.

Ali ste s pokojnino zadovoljni?

Seveda sem.

Kaj počenjate pa v prostem času?

Otroke varujem.

Ali našo tovarno še kdaj obiščete?

Kadar le morem.

Ali vam je naše Glasilo všeč?

Časopis mi je zelo všeč, saj so objavljeni raznovrstni članki in sestavki.

MIKELJ Janez iz Boh. Češnjice 96

Kdaj ste se zaposlili?

Na obratu Tomaž Godec sem se zaposlil leta 1954.

Kje pa ste bili prej zaposleni?

Pri čevljarskem podjetju Zlatorog Srednja vas v Bohinju. Ker pa je bilo premalo dohodka za preživljanje družine, sem moral pustiti svoj poklic in se zaposliti drugje. Na LIP sem prišel 18. junija 1954. Moj prvi delovni dan je bil v nočni izmeni. Pričel sem delati na čelilniku za kratice, kjer pa nisem dolgo ostal, kajti kmalu sem odšel pod žago, od tam pa v proizvodnjo sredic za vezane plošče. Kmalu nato v zabojarno, kjer sem delal na različnih delovnih mestih do upokojitve.

Ali ste z vašo pokojnino zadovoljni?

Takoj od začetka je bila zelo slaba, zdaj pa kar gre.

Kaj pa list Glasilo, vam je všeč, kaj pogrešate?

Zelo, zelo sem zadovoljen in ga rad prebiram, zlasti članke o proizvodnji v DO. Najbolj me zaboli pri srcu, če proizvodnja slabo teče in če teh proizvodov ne morete prodati — večji problem je z opažnimi ploščami.

V prostem času pa imate še zmerom svoj konjiček, vaš stari poklic — popravljanje čevljev.

Kakšne pete že še popravim, če niso preveč zdelane.

(Se nadaljuje)

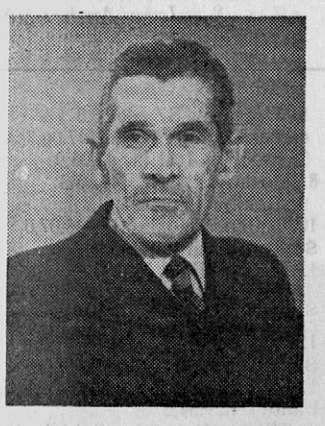

Jožetu Žigmanu v slovo

Ponovno nas je presenetila žalostna vest, da je neizprosna smrt ponovno posegla v vrste naših nekdanjih dolgoletnih sodelavcev. To pot smo izgubili Jožeta Žigmana. Kljub temu, da smo vedeli, da v zadnjem času ni bil najboljšega zdravja, ni nihče pričakoval najhujšega, saj smo ga še pred kratkim videli pri opravljanju domačih del.

Njegova življenjska pot, ki se je pričela v letu 1907, ni bila lahka, vendar delovna. V času, ko je živel, je moral marsikaj poizkusiti, vključujoč trpljenje v času okupacije. Bil je borec NOV in to od maja meseca 1943 in prav iz tega časa je imel hude zdravstvene posledice.

V našem kolektivu je pričel delati kmalu po končani vojni in sicer leta 1949. Bil je med tistimi, ki so delali na obnovi obrata, vsi pa vemo, da je bilo zato potrebno vložiti mnogo truda pa tudi prostih ur. Vseskozi je bil zaposlen v oddelku žaga in to pretežno na takih delovnih mestih, ki so bila izpostavljena vsem vremenskim neprilikam. Bil je skromnega in mirnega značaja, do svojih sodelavcev pa tovariški in pošten. Ljubil je samoto, saj vsi vemo, da je dolgo vrsto let, ko je bil v pokoju, nosil pastirsko palico.

Hvaležni smo mu za opravljeno delo, zato ne bomo nikdar pozabili njegovega dolgoletnega delovnega prispevka.

Občni zbor industrijskega gasilskega društva »Tomaž Godec«

V nedeljo, dne 25. januarja 1976 se je 31 aktivnih članov Industrijskega društva »TOMAŽ GODEC« Bohinjska Bistrica zbralo na rednem letnem občnem zboru. Sedaj ima društvo skupno 39 članov, od teh jih 5 služi kadrovski rok, 4 člani pa se zbora niso udeležili ,niti svoje odsotnosti niso opravičili.

Poleg ostalih, ki so bili vabljeni, so se udeležili: zastopnik Občinske gasilske zveze tov. Arko Vinko, zastopniki društev Bohinjska Bistrica, Nemški rovt in Rečica — Bled, referenta za varnost Iskra Stanko in Arh Mirko, direktor LIP-a Bajt ing. Franc, vodja TOZD Čuden ing. Vinko. Tudi kum in kumica našega prapora sta bila prisotna (Sedlar Anton in Polak Urša).

Urša Polakova ima 78 let in že kar 20 let je minilo, odkar je zapustila svoje delovno mesto v TOZD Bohinj in odšla v pokoj. Pridno se udeležuje občnih zborov in kot vsako leto, smo jo tudi letos povprašali po njenem zdravju in splošnem počutju. Veseli smo bili njenega odgovora, da se tudi letos z zdravjem še kar dobro razumeta, to pa ji želimo vsi, da bi bilo naprej tako, da bi se še tako srečevali kot doslej.

Plan dela društva bo pripravil upravni odbor na svoji prvi seji. V pomoč pri sestavi mu bodo izvlečki — in sklepi iz diskusije, ki je bila po poročilih predsednika, poveljnika in ostalih navzočih. O tem pa v prihodnjem GLASILU, kjer bomo seznanili bralce o novem planu dela za letošnje leto.

Iz poročila poveljnika je razvidno, da je bilo v preteklem letu izvedenih 5 dnevnih mokrih vaj in 3 nočne. Skupna udeležba je bila 127 gasilcev. Za posamezne člane je bil izračun % udeležbe na vajah.

Dela pri gašenju požarov v tem letu ni bilo. Manjši požar je bil v oddelku pohištvo, kjer se je vnel del ventilacije oz. ventilacijski filtri. Hitra intervencija zaposlenih v tem oddelku in gasilcev je požar pogasila in s tem preprečila večjo katastrofo.

Na občnem zboru je bil sprejet nov STATUT društva, katerega je že obravnavala Krajevna konferenca SZDL Bohinjska Bistrica in dala nanj soglasje. Statut bomo poslali Oddelku za notranje zadeve pri Skupščini občine Radovljica zaradi registracije društva. Izvoljena sta bila nov upravni in nadzorni odbor in sicer:

Upravni odbor:

Predsednik — Kavčič Janko
Podpredsednik — Fujs Štefan
Poveljnik — Cesar Ladislav
Podpoveljnik — Gašper Karel
Tajnik — Dobrinjanin Minka
Blagajnik — Pogačnik Mara
Sanitetni referent — Bolčina Franc
Praporščaka — Bernjak Emil in Gardener Simon
Tehnični referent — Rozman Zdravko
Gospodar — Mencinger Jože
Mladinski referent — Črnko Jože

Nadzorni odbor:

1. Sedlar Anton
2. Krapež Edo
3. Mencinger Franc

Namestniki članov upravnega odbora pa so:

1. Šuligoj Ludvik
2. Gardener Simon
3. Žnidar Franc

Zastopnik Občinske gasilske zveze tov. Arko je podelil značke in diplome za dolgoletno delo v društvu. Te so prejeli naslednji člani:

za 10-letno delo

Lisec Alojz
Samardžič Alaga
Gardener Simon

za 20-letno delo

Črnko Jože
Fujs Štefan
Rozman Valentin
Dobrinjanin Minka

Znački za opravljen izpit za gasilskega sodnika pa sta dobila Gašper Karel in Fujs Štefan.

V začetku smo pozabili omeniti, da smo tudi letos vabili na občni zbor kar precejšnje število ostalih, za katere smo mislili, da bi bilo prav, če bi se našega zbora udeležili. Od vseh mojstrov in oddelkovodij se jih je odzvalo vabilu le par in že vrsto let se sprašujemo ali je res težko žrtvovati za gasilstvo enkrat letno dve uri časa.

Dalje smo vabili letos tudi predsednike mladinske organizacije, sindikalne organizacije, ZK, Krajevne skupnosti, Krajevne konference SZDL, pa tudi od strani teh ni bilo odziva. Ko se vsakokrat razidemo, pa si želimo, da bi pa prihodnjič bilo bolje.

M.

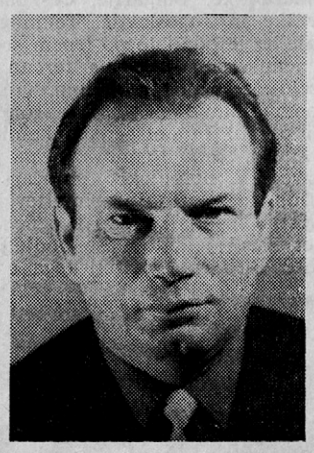

Petru Lipovcu v slovo

V torek, 27. 1. 1976, smo z Belce pospremili na pokopališče na Dovjem na zadnjo pot našega dolgoletnega sodelavca Petra Lipovca.

V kolektivu TOZD Mojstrana je bil zaposlen kot lesni delavec neprekinjeno deset let. Z delom je pričel na žagi Belca, po ukinitvi žage pa v oddelku vhodnih in garažnih vrat v Mojstrani. Življenje je imel zelo težko, razen neurejenih stanovanjskih razmer v zadnjih letih tudi ni bil najbolj trdnega zdravja. Vendar ni nikoli izgubil volje za boljšim življenjem in kot takšen je bil pri delu vedno zgleden delavec in tovariš. Nenadna smrt v avtomobilski nesreči ga je iztrgala iz kolektiva v 55. letu starosti. Hvaležni smo mu za vse kar je naredil v kolektivu, zato se ga bomo vedno toplo spominjali.

Potovanje v Grčijo

iz popotne torbe Rafka Šolarja

NADALJEVANJE

V Atenah sva ostala tri dni. Med pohajkovanjem po mestu sva vedno znova odkrivala zanimivosti, tako zgodovinske kot čisto vsakdanje — življenjske. Kajti če si ogleduješ zgradbe in muzeje, pri tem pa ne zaživiš z ljudmi, ne greš mednje v lokal in ne prisluhneš njihovim pogovorom in prepirom, se ne potikaš po tržnicah in ne barantaš s trgovci, potem mesta nisi videl.

Vendar najin končni cilj potovanja je bil še daleč. S podzemsko železnico sva se odpeljala v Pirej, ki je največje pristanišče v vzhodnem Sredozemlju in s precejšnjo težavo sva našla ladjo za Kreto. Na krovu je bila že zbrana pisana množica turistov. Mnogi so bili z nahrbtniki kot midva, pa tudi starejši in grške družine z otroki. Posebno pozornost ze vzbujalo veliko mladih, ki potujejo z motornimi kolesi, med njimi največ japonskih Hond, Kawasakijev, Jamah in tudi italijanskih ni manjkalo. Zgleda, da je Grčija pravi Eldorado motoristov,

(Nadaljevanje na 8. strani)

Potovanje v Grčijo

(Nadaljevanje s 7. strani)

kar pa tudi ni čudno saj sezona za njih traja vse leto. Pozimi pa temperatura redko doseže ničlo. Izpluli smo okoli desetih zvečer. Z lučmi ožarjeni Pirej je kmalu izginil v daljavi. Rahel veter je hladil od sonca segreto ladjo. Legla sva na klop v jedilnici drugega razreda, a zaradi vročine nisva mogla zaspati. Maks si

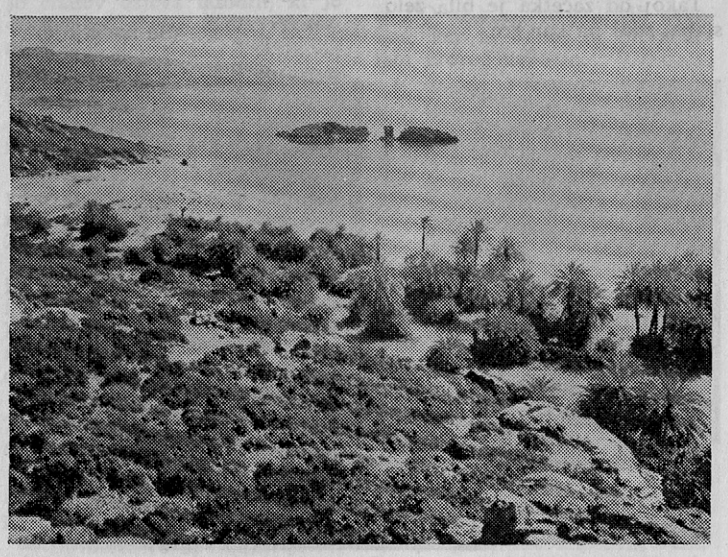

»Oaza v malem« tropsko »gostišče« »VAI« na jugu Krete

je domislil, da bi šla na krov. Očitno to ni bila samo njegova ideja, kajti komaj sva še dobila toliko prostora, da sva razgrnila svoji spalni vreči. Vsak kdor je imel vrečo je spal na krovu, kjer nas je hladil veter z morja in smo res dobro spali.

Na obzorju se je s soncem pokazalo pristanišče Heraklion. To je upravno in trgovsko središče Krete. Legenda pravi, da ima mesto ime po starogrškem junaku Herakleju, ki se je izkrcal na tem mestu na prošnjo kralja Minosa, da bi rešil Kreto nadležnega norega bika, ki je veljal za pol boga in je bil pravi tiran na otoku. No, toliko legenda, vendar resnična zgodovina je tudi skoraj tako pestra kot legenda. Minoanska kultura je tu cvetela že 1500 let pred našo ero, o kateri pričajo razvaline po vsem otoku. Največja je razvalina mesta Knosos-a blizu Herakliona. Po zatonu antične kulture so otok obiskovali Arabci in mesto močno utrdili. V 13. stoletju so tu zavladali Benečani, katere so v 17. stoletju pregnali Turki. Otok je postal spet grški šele pred I. svetovno vojno.

(Se nadaljuje)

Ženam

Vsako leto se praznujejo godovi,
ki so nastali v naši domovini novi.
Vsem tem, ki so gradile nam sedanji čas,
jim bodi hvala in vsa čast.
Tud' vas se spomnila je domovina
in vam zaslužen dan je naklonila.
To Dan žena je, ki mu kazalec
kaže sv..ko leto 8. marec.

Svobodni ženi

Pozdravljena, ti žena v novi dobi!
Pozdravljena v prelepi tej svobodi!
Stoletne sanje so se ti izpolnile,
in ni je več na svetu sile,
da bi še kdaj te uklonile.
Tvoj dan po svetu danes se praznuje,
ob tvojem prazniku se vse raduje,
zato pozdravljen od srca,
ti dan veliki »DAN ŽENA«.

Memorial padlim

Te dni, natanko 15. decembra, je minilo 32 let, odkar je izkrvavel tretji bataljon v Lovčevem hotelu na Pokljuki.

Ko so se borci Prešernove brigade vračali iz nočne prehranjevalne akcije v noči od 14. na 15. december leta 1943 iz gornje bohinjske doline proti Goreljeku, v globokem snegu, vsi premočeni in utrujeni pod težo bogato naloženih nahrbtnikov, so dospeli do, že od sonca obsijanega Lovčevega hotela na vrhu Goreljeka (Pokljuka). Ustavili so se tam, se razbremenili in se čez čas, ko jim je kuhar pripravil odlično in bogato jed, namestili v prostorih hotela. Od utrujenosti so na mah, razen dveh in stražarja, vsi pospali. Štab bataljona se ni namestil tam, pač pa v vili na drugi strani hribčka. Iznenada se je začelo slišati streljanje — Nemci!? Da, za njimi so že prišli Nemci, ki jih je pripeljal izdajalec-domačin, ki jim je še preteklo noč pomagal pri prehranjevalni akciji. On — izdajalec in vsa družina, iz katere je izhajal, je kmalu dobila plačilo za to izdajstvo, kajti partizani so šele sedaj izvedeli, da se je cela družina že dalj časa ukvarjala z izdajstvom. Pa kaj, borcem tretjega Prešernovega bataljona, ki so za vedno obležali pod ruševinami pogorelega in zminiranega hotela, bilo jih je 79, jim ni bilo mogoče več vrniti življenja.

V spomin na to tragedijo smučarska zveza Slovenije in odbor borcev Prešernove brigade, vsako leto razpisujeta smučarsko tekmovanje v tekih. Izvedba tekmovanj je vedno poverjena TVD Partizanu iz Gorij. Letos je bilo to tekmovanje že osmič in je bilo izvedeno v nedeljo 14. t. m. Letos je bilo tekmovanje še posebej slovesno, kajti častimo tudi 30-letnico osvoboditve in zmagoslavno pot naše jugoslovanske ljudske armade, katere sestavni del so bili tudi tovariši, ki so dali svoja mlada življenja pred 32 leti.

Organizatorju se je prijavilo na satrtu 275 tekmovalcev- tekačev vseh kategorij — od pionirjev in pionirk vse do članic in članov. Znak za začetek tekmovanja je dal zadnji komandant Prešernove brigade, tovariš Karel Leskovc. Celotno tekmovanje je trajalo kar tri ure. Člani-tekači, so po tekmovanju imeli še obvezno streljanje s puško v določene tarče, ker je imel vsak zadetek še trideset sekund pribitka k času, doseženega na progi. Po celotnem tekmovanju so se podali na progo še tekači-veterani in tekmovalci za TRIM značko, (le teh pa je polovico zmanjkalo), končno se je na progo podalo še preko dvesto vojakov, ki se učijo veščine smučanja na Rudnem polju na Pokljuki. Tako je sodelovalo na tej tekaški prireditvi preko šeststo udeležencev.

Ob zaključku, ki je bilo popoldan od 15. uri pred spomenikom padlih borcev Prešernove brigade in kjer je gorela tudi spominska šara, je imel slavnostni govor Karel Leskovc, kulturni program pa so izvajali učenci osnovne šole bratov Žvan iz Gorij, okrog spomenika pa so bili postrojeni vojaki. Ekipno zmago so si tokrat priborili tekači kranjskega Triglava pred ljubljansko Olimpijo in gorjanskim Partizanom, kot posameznik pa je bil najboljši Filip Klan iz Gorij. Silhueto kipca-borca, ki je prehodni pokal in ga podeljuje odbor borcev Prešernove brigade, je bil do sedaj v varstvu gorjanskega Partizana, to pot pa je odšel v Kranj.

Tako to tekmovanje postaja iz leta v leto vse bolj množično in razveseljivo je dejstvo, da se vključuje vedno več mladih, kar prispeva k boljši pripravljenosti splošnega ljudskega odpora in ne nazadnje, da se prenaša tradicija na mlade rodove in da žrtve, ki so bile dane za našo svobodo, nikdar ne tonejo v pozabo.

Jože Ambrožič

Bolgari najuspešnejši

V Bohinju je bilo 13. in 14. januarja letos XXI. Mednarodno FIS »A« tekmovanje v smučarskih tekih, katerega se je udeležilo preko 70 tekmovalk in tekmovalcev iz Italije, Francije, SZ, Madžarske, Bolgarije, Češkoslovaške in Jugoslavije. Tekmovanje se je odvijalo po lepem sončnem vremenu in na terenu z zelo majhno snežno odejo. Kljub pomanjkanju snega pa so organizatorji, organizacijski komite Bohinj, samo tekmovanje pa je izvedel bohinjski smučarski klub, tudi letošnjo prireditev izvrstno izpeljali. Tako kot nekaj let nazaj je bilo naše podjetje, LIP Bled. pokrovitelj tega edinega tako velikega tekmovanja v Jugoslaviji.

Ekipa organizatorjev, ki je pripravila proge

Rezultati:

Mladinci 10 km:
1. Lebanov Bolgarija, 29.39,5
2. Bečvar ČSSR, 29.47,0
3. Votoček ČSSR, 29.54,1
6. Djuričič Jugoslavija, 31.25,8

Članice 10 km:
1. Šimunkova ČSSR, 33.42,1
2. Brožkova ČSSR, 33.42,5
3. Virova ČSSR, 34.11,3
7. Kordež Jugoslavija, 36.00,0

Člani 15 km:
1. Toškov Bolgarija, 46.12,2
2. Rupil Italija, 46.26,9
3. Saidl ČSSR, 46.27,4
4. Mogrupov SZ, 46.43,7
5. Zimjatov SZ, 46.50,8
6. Pankov Bolgarija, 47.06,7
7. Carrara Italija, 47.06,9
8. Moskovskij SZ, 47.35,3
9. Bakiev SZ, 47.49,1
10. Kalan Jugoslavija, 48.07,0

Štafeta mladinci:
1. Jugoslavija 1.34.09,4

Štafete članice:
1. ČSSR 57.59,4

Štafete člani:
1. Bolgarija (Toškov, Pankov, Lebanov) 1.29.54,2
2. ČSSR (Votoček, Saidel, Bečvar) 1.30.41,1
3. Italija (Rupil, Terzer, Carrara) 1.30.48,3
4. SZ (Moskovskij, Zimjajev, Mogrupov) 1.31.08,6
5. Jugoslavija (Tajnikar, Jelenc, Kalan) 1.32.28,4

Prihodnja prireditev, XXII. mednarodno FIS »A« tekmovanje v tekih bo v Bohinju 5.—6. januarja 1977.

ZJ

Zmagovalec Lebanov (BUL) v cilju

Kronika

STANJE ZAPOSLENIH KONEC JANUARJA 1976

TOZD »Tomaž Godec« Bohinjska Bistrica 386 delavcev in 13 vajencev

TOZD Rečica 264 delavcev in 11 vajencev

TOZD Mojstrana 51 delavcev in 1 vajenec

TOZD Podnart 57 delavcev

TOZD Trgovina 11 delavcev

DSSS 73 delavcev

Skupaj 842 delavcev in 25 vajencev

Rodili so se:

Rozman Valentinu — sinček
Žvan Martinu — hčerka
Lebar Dušanu in Metki — hčerka
Langus Ani — sinček

Glavni in odgovorni urednik: Robič Ivan, tehnični urednik: Jeglič Silva, člani: Žitnik Janez, Pretnar Jasna, Trojar Andrej, Mencinger Franc in Kraigher Ciril.

ZAHVALA

ZAHVALJUJEM SE V IMENU VSEH NAŠIH SODELAVCEV LIP-A BLED ZA DARILA, KI SO JIH PREJELI NAŠI NAJMLAJŠI NA DAN DEDKA MRAZA. POSEBNO PA SE ZAHVALJUJEM ODBORU ZA NJIHOV TRUD IN POŽRTVOVALNOST. ZAHVALA NAJ VELJA TUDI OSNOVNI ŠOLI BRATOV ŽVAN GORJE ZA NJIHOV NASTOP IN RECITACIJO.

Zupančič Alojzij
TOZD REČICA
Žaga